

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Թրամփի Տան Խուզարկումները Եւ Խիստ Գաղտնի Փաստաթուղթերու Յայտնաբերումը

Երկու շաբաթ առաջ Արդարադատության Բաժանմունքի (նախարարության) յանձնարարությամբ FBI-ի գործակալները, իրենց ձեռքին ունենալով դատարանի լիազորագիրը, խուզարկումներ կատարեցին նախկին նախագահ Տանուի Թրամփին պատկանող Մարալեակո զբոսավայրակումներն Եւրոպայում, ուր ան բնակություն հաստատած է պաշտոնի աւատնէ տք:

Ինչը ժամ տեւող խուզարկության աւարտին FBI-ի անդամները մէկ տասնեակ սնտուկ յաւելեալ փաստաթուղթեր յայտնաբերեցին, որոնց մէջ խիստ գաղտնի փաստաթուղթեր, որոնք կապ ունին Միացեալ Նահանգներու միջուկային զէնքի ծրագիրներուն հետ եւ պէտք է պահուին յատուկ հսկողութեան տակ:

Պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով նախկին նախագահի մը տան խուզարկումները մեծ փոթորիկ յառաջացուց երկրէն Եւրոպայի կողմնակիցները այս քայլը կը նկատեն քաղաքական հալածանք: Անոնց ծայրայեղ մասը սպառնալիքներ կը հնչեցնեն Արդարադատության Բաժանմունքի ղեկավարներուն եւ FBI-ի պաշտօնեաներուն դէմ: Անվտանգութեան նախկին բարձրաստիճան պաշտօնեաները Թրամփի վերաբերմունքը կը որակեն վտանգներ պարունակող արարք: Ըստ «Նիւ Եորք Թայմզ» թերթին, Թրամփի բնակարանին մէջ գտնուած են 300 խիստ գաղտնի փաստաթուղթեր, որոնք մեծ հետաքրքրութիւն պիտի ներկայացնէին օտար երկիրներու գործակալներուն համար:

Միացեալ Նահանգներու մէջ գոյութիւն ունի օրէնք, որուն համաձայն նախագահի եւ փոխնախագահի բոլոր թուղթերը եւ փաստաթուղթերը կը պատկանին Ամերիկացի ժողովուրդին եւ պաշտօնավարման աւարտին պարտադիր պէտք է յանձնուին Ազգային Արխիւին հոն պահուելու համար: Այս օրէնքը սկսած է գործել 1981-էն ասդին եւ անկէ ետք բոլոր նախագահները եւ փոխնախագահները յարգած են այդ օրէնքը:

Այս տարուայ Փետրուարին Ազգային Արխիւի բողոքներէն ետք նախկին նախագահը 15 սնտուկ փաստաթուղթեր փոխանցեց Արխիւին, որոնք ան տարած

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի Խօսքը Անկախութեան Հռչակագրի Ընդունման 32-ամեակին Առիթով

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Հայաստանի Հանրապետութեան Անկախութեան հռչակագրի ընդունման 32-ամեակին առիթով շնորհակարարական ուղերձ յղած է, որուն մէջ մասնաւորապէս ըստած է.

Այսօր լրանում է Հայաստանի Հանրապետութեան Անկախութեան հռչակագրի ընդունման 32-րդ տարեդարձը: 1990 թուականի Օգոստոսի 23-ին Գերագոյն Խորհրդի կողմից ընդունուած Հռչակագիրն այն մասին է, որ Հայկական Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետութիւնն անկախ պետութեան հաստատման գործընթացի սկիզբ է դնում:

Մեկնարկած այդ գործընթացը տէ իւրէ աւարտուեց 1991 թուականի Սեպտեմբերի 21-ի անկախութեան հանրաքուէով եւ միջազգային հանրութեան կողմից Հայաստանի Հանրապետութեան ճանաչմամբ:

Տէ ֆաքթօ այդ գործընթացը չի աւարտուել մինչեւ օրս, ոչ թէ այն պատճառով, որ անկախութիւն չունենք, այլ այն պատճառով, որ անկախութիւնը նման է առողջութեան, որն ունենալով նոյնիսկ՝ այն ունենալու համար հոգ պիտի տանես ամէն օր:

Կառավարութիւնն ամէն օր

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան

պայքարում է Հայաստանի Հանրապետութեան անկախութեան համար: Անկախութիւնը մեզ համար անվտանգութիւն է, որն ապահովող միջազգային կառուցակարգերը բոլորիս աչքի առաջ ճաք են տալիս, եւ առաջիններից այդ ճաքը ցաւօք արտայայտուեց Լեւոնային Ղարաբաղում:

Անկախութիւնը կարգաւորուած յարաբերութիւններ են հաւանական երբեք չեն մեր

Շար.ը էջ 5

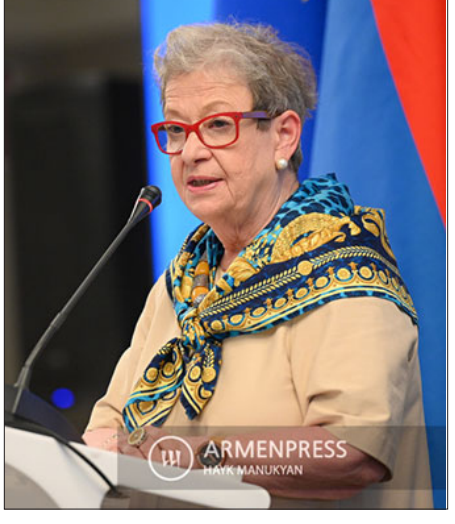
ԵՄ-ն Այժմ Աւելի Գործուն Դիրք Ստանձնած Է Հակամարտութեան Կարգաւորման Գործին Մէջ. Դեսպան Վիքթորին

Եւրոմիութիւնը շահագրգռուած է Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի հաշտեցմամբ եւ հիմնախնդրի կայուն լուծմամբ, «Արմենիա»-ի հետ գրոցին ըսած է Հայաստանի մէջ Եւրոպական Միութեան պատուիրակութեան ղեկավար, դեսպան Անտրէա Վիքթորինը՝ շեշտելով, որ կը ցաւին իւրաքանչիւր միջադէպի համար:

Հարկաւոր է աւելին ընել մնացեալ զերինները վերադարձնելու, ականազերծման ոլորտին մէջ, ինչպէս եւ այնպէս կորսուածներու որոնման մէջ յառաջընթացի հասնելու համար, նշած է դեսպանը:

Ողջունելով Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի յարաբերութիւններու կարգաւորման ուղղուած բոլոր ջանքերը՝ Անտրէա Վիքթորինը ընդգծած է, որ Եւրոմիութիւնը կողմ է հակամարտութեան հետ կապուած բոլոր խնդիրներու համապարփակ կարգաւորման:

Եւրոմիութիւնը լիովին կ'աջակցի ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի հովանիին ներքոյ գործընթացի յառաջմղման, ըսած է դեսպանը՝ ընդգծելով, որ գործընթացը, իրօք, կ'առաջնորդէին ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահները:

Եւրոպական Միութեան դեսպան Անտրէա Վիքթորին

Վկայակոչելով Եւրոպական Խորհուրդի նախագահ Շարլ Միշէլի, ինչպէս նաեւ Հարաւային Կովկասի եւ Վրաստանի մէջ ձգնաժամի հարցերով ԵՄ յատուկ ներկայացուցիչ Թոմաս Գլաարի կանոնաւոր խորհրդակցութիւններն ու այցերը Երեւան եւ Պաքու՝ Անտրէա Վիքթորինը միեւնոյն ժամանակ

Հայաստանը Յառաջընթաց Կ'արձանագրէ Օրէնքի Գերակայութեան Ոլորտին Մէջ. ԱՄՆ Պետական Քարտուղարութիւն

ԱՄՆ Պետական Քարտուղարութեան Թմրամիջոցներու դէմ պայքարի ու իրաւապահ մարմիններու միջազգային բիւրօն (INL)՝ հրապարակած է Հայաստանին եւ անոր արդարադատութեան ոլորտին վերաբերող համառօտ գեկոյց:

Չեկոյցին մէջ մասնաւորապէս կը նշուի. «Իր անկախութեանն ի վեր Հայաստանը ձգտած է հաւասարակշիւ իր յարաբերութիւնները տարածաշրջանին հետ եւ աւելի սերտ համարկուելու եւրոպական եւ եւրատլանտեան կառույցներուն՝ որպէս խորհրդային հիմնարկներու եւ գործելակերպի մնացած ժառանգութիւնը յաղթահարելու միջոց: 2018 թուականի Ապրիլ-Մայիսին լայնածաւալ բողոքի ցոյցերը, որոնք յայտնի էին որպէս «Թաւաշայ յեղափոխութիւն», իշխանութեան բերին նոր կառավարութիւն՝ բացայայտ հակափտածութեան մաստաթով եւ քրէական արդարադատութեան համակարգը բարելաւելու մեծ ցանկութեամբ՝ ի տարբերութիւն նախկին փտած, Ռուսիոյ ազդեցութեան տակ գտնուող օլիգարխիկ վարչակարգին: Հայաստանը յառաջընթաց կ'արձանագրէ օրէնքի գերակայութեան եւ արդարադատութեան ոլորտին մէջ բարեփոխումներ սկսելու գործին մէջ, կը յայտնէ Ամերիկեան գեկոյցը:

Հայաստանի Պետական Պարտքը Նուազած Է 900 Միլիոն Տոլարով

Տարեկիցքին համեմատ ՀՀ պետական պարտքը նուազած է 363 միլիարդ դրամով (մօտ 900 միլիոն տոլար) կամ 8,2%-ով: Այս մասին Ֆէյսպուքի իր էջով գրած է Ազգային ժողովի ֆինանսավարկային եւ պիւտձէտային հարցերու մշտական յանձնաժողովի նախագահ Գէորգ Պապոյեանը:

«Կառավարութեան պարտքը նուազել է 366 միլիարդ դրամով կամ -8,7%-ով: Կառավարութեան արտաքին պարտքը նուազել է 585 միլիարդ դրամով կամ -19,7%-ով: Կառավարութեան ներքին պարտքը աւելացել է 219 միլիարդ դրամով կամ 17,7%-ով: Պարտքի միջին տոկոսադրոյքն աճել է 1 %-ով՝ դառնալով 5,68%: Մեր պարտքի 25,4 %-ը ներքին պարտքն է, 74,6%-ը՝ արտաքին պարտքը», գրած է ան:

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍՈՒԼ

Մէկ Ամիս՝ Փաշինեանի «Յրաժարականին» Հասնելու Համար

ՀԵՂԻՆԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Հայաստանում վերջին մի քանի ամիսների ընթացքում շարժումների բուռն է՝ «Հայրենիքի փրկութեան շարժում», «Ազատագրական շարժում», «Դիմադրութեան շարժում»... Շարժումների ցանկը առաջիկայում համալրուելու է նոր՝ «Անկախութեան շարժում»-ը, որի ղեկավարը ՄԻ աշխատակազմի նախկին ղեկավար, նախկին դեսպան, նախկին մարզպետ, ՀՀ նախագահի չկայացած թեկնածու, Սերժ Սարգսեանի կողմից մետալի արժանացած էրզար Ղազարեանն է:

Վերոյիշեալ շարժումները, որոնց անթաքոյց եւ թաքնուած նպատակը գործող իշխանութեան հրաժարականին հասնել է, ինչպէս փորձը ցոյց տուեց, այդպէս էլ չկարողացան հանրային աջակցութիւն ստանալ եւ որոշ ժամանակ անց վերածուեցին «անշարժութեան»:

Ղազարեանի նախաձեռնած շարժումը, դատելով դրա նախաձեռնողի հաւաստիացումներից, յաւակնում է դառնալ ամենակարճաժամկէտ շարժումը եւ մէկ ամսից էլ քիչ կեանք է ունենալու: Այն, ինչպէս արդէն յայտնել է դրա հեղինակը, սկսուելու է 2022 թուականի Օգոստոսի 23-ից՝ Հայաստանի անկախութեան հռչակագրի ընդունման օրը, եւ պէտք է աւարտուի Սեպտեմբերի 21-ին՝ Հայաստանի անկախութեան ընդունման օրը: «Այսինքն՝ ամենաուշը Սեպտեմբերի 21-ին Նիկոլ Փաշինեանն այլեւս չպէտք է լինի ՀՀ վարչապետ», - օրերս բարձրաձայն երագել էր Ղազարեանը:

Պարզուած է՝ վարչապետի մասին նախաձաշից, լանջից, ընթրիքից առաջ եւ յետոյ, սուրճ խմելու արանքներում նողկալի բառապաշարով ստատուներ գրող Ղազարեանը որոշել է իր առջեւ դրուած խնդրին հասնել, ինչպէս ասում են, «կուլտուրական» ճանապարհով՝ գրաւոր դիմել է վարչապետի աշխատակազմ եւ խնդրել հանդիպում կազմակերպել Նիկոլ Փաշինեանի հետ: Ֆէյսպուքեան իր էջում Ղազարեանը հրապարակել է դիմումը՝ ներկայացնելով մանրամասներ.

«Օգոստոսի 23-ին՝ ժամը 17:00-ին, Հանրապետութեան հրապարակում կայանալիք հանրահասարակ ընդառաջ պաշտօնապէս դիմել եմ ՀՀ վարչապետի աշխատակազմին՝ 2022 թուականի Օգոստոսի 23-ին՝ ժամը 17:00-21:00-ն ընկած ժամանակահատուածում, ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հետ հանդիպում կազմակերպելու խնդրանքով՝ նրա հրաժարականը քննարկելու նպատակով: «Խնդրում ենք տեղեկացնել ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին, որ այդ օրը՝ ժամ 17:00-ից, մեր նախաձեռնութեամբ հրաւիրուել է հանրահասարակ, որի առանցքային հարցերից մէկը նրա հրաժարականի պա-

հանջն է, ուստի ակնկալուող հանդիպումը խնդրում ենք դիտարկել ոչ թէ մասնաւոր, այլ հանրային պահանջի համատեքստում», - ասուած է դիմումում:

Երէկ ասուելիսում էրկար Ղազարեանի շարժմանը միանալու կոչ էր արել ԱԺ նախկին ԲՀԿ-ական պատգամաւոր, «Հայրենիքի փրկութեան», այնուհետ «Դիմադրութեան» շարժման պրոակտիւ մասնակից Նայիրա Զոհրապեանը՝ այսպէս ասած՝ բանաւոր երաշխաւորագիր ներկայացնելով Ղազարեանի մասին: Զոհրապեանը նշել է, թէ նախկինում ընդդիմադիր հարթակում կանգնածների վերաբերեալ ունեցել է վերապահում, որի մասին խօսել է ու հալածուել: Հիմա յորդորում է, որ վստահեն էրզար Ղազարեանին ու զան Հանրապետութեան հրապարակ, «որովհետեւ նա չի թալանել ու պրոֆեսիոնալ աշխատել է»: Սա այն դէպքն է, երբ պէտք է ասել՝ «Ասա՛ ով է երաշխաւորագիր տուողը, ասեմ՝ ով ես դու»:

Էրզար Ղազարեանի «Ֆան ակումբի» անդամներից մէկն էլ, պարզուած է, հանրութեանը քաջ յայտնի մէկ այլ «նիկոլատեաց» է՝ ռեժիսոր Արշակ Զաքարեանը՝ «Դիրքերում» հաղորդաշարի հեղինակը եւ վարողը: «Հայելի» ակումբում Զաքարեանը նշել է, թէ՛ մասնակցելու է Օգոստոսի 23-ի հանրահաւաքին, քանի որ «կարող եմ մի շնորհ էլ ես անեմ, ասենք՝ պլակատ բարձրացնեմ»: «Էրզար Ղազարեանին չհաւատալու ինչ խնդիր ունեմ: Ասում են՝ ինչի՞ նոր դէմք էի գալիս, մէկ էլ՝ նոր դէմքը գալիս եւ, ասում են՝ էս ով ես, արա, բա մի ոչնչեւ հիմա ո՞ւր էիր: ...Ինչ եւ, ասի՛ ես ձեր ման եկած նոր դէմքն եմ», - մասնաւորապէս նշել է Զաքարեանը, որի այս խօսքերից, ի դէպ, «Հայելի» ակումբի ղեկավար, Ղազարեանի նախկին շեֆի՝ Հրայր Թովմասեանի քոյր Անժելա Թովմասեանի «ուշքը» ծիծաղից «զնացել է»:

Ի դէպ, «նոր դէմք», Սերժ Սարգսեանի օրօք բազում պաշտօններ զբաղեցրած էրզար Ղազարեանը 2018-ին՝ Ս. Սարգսեանի վարչապետացումից օրեր առաջ, մի ներբողագիր էր ձօնել վերջինիս, որում մասնաւորապէս ասուած էր. «Վստահ եմ, որ Սերժ Սարգսեանն իր հարուստ գիտելիքներով, փորձառութեամբ եւ հեղինակութեամբ շարունակաբար ծառայելու է մեր պետութեանն ու ժողովրդին: Առողջութիւն եւ յետագայ բազում յաջողութիւններ եմ մաղթում Նախագահ Սերժ Սարգսեանին»: Ղազարեանը ներբողագրին կից, որպէս իր ու Սարգսեանի միջեւ հաստատուած ջերմ ու սիրառատ յարաբերութիւնների հաւաստիք, գետեղել էր արխիւային մի շարք լուսանկարներ, որոնցից մէկում պատկերուած են նաեւ նրա կինն ու զաւակները:

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ»

Ինչ Չի Լինելու Եւ Ինչ Է Լինելու. Փաշինեան-Փութին-Ալիեւ Հանդիպման Ընդառաջ

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԵԱՆ

Հայկական մամուլում տեղեկութիւն է յայտնուել, որ Օգոստոսի վերջին Մոսկուայում սպասուող Փութին-Փաշինեան-Ալիեւ հանդիպմանը Ատրպէյճանի նախագահը յստակ կերպով դնելու է «Ձանգեզուրեան միջանցք» կոչուած հարցը: Թէ որտեղից են հայկական մամուլի տրամադրութեան տակ յայտնուած Ալիեւի «դնելիք» հարցերի վերաբերեալ տեղեկութիւնները, դժուար է ասել: Դրանք կարող են յայտնուել որտեղից ասեւ, եւ նոյնիսկ Հայաստանի իշխանական շրջանակներից, եթէ անգամ յայտնուած են արմատապէս ընդդիմադիր դիրքաւորումով յայտնի պարբերականներում: Ի վերջոյ, եթէ հանդիպումից առաջ ընդդի-

ուժային կեդրոններից ստանալ պատասխաններ, իսկ Հայաստանի իշխանութեան համար հրապարակել այդ կեդրոնների ռազմավարութիւններին վերաբերող մանրամասներ՝ թերեւս բարդ է, քանի որ դա աւելի շուտ կարող է բարձրացնել Հայաստանի պատասխանատուութեան բեռը, քան այդ կեդրոնների: Դրան գուգահեռ, Հայաստանում քաղաքական ուժերը պարբերաբար յայտարարում են, թէ՛ «միջանցք» չի կարող լինել եւ չի լինելու: Սրանք իհարկէ կարելոր յայտարարութիւններ են, սակայն հարցը ամենեւին չի սահմանափակուած «միջանցք» լինել-չլինելով: Որովհետեւ ի վերջոյ որեւէ բան ոչ միայն լինելու է՝ իրավիճակի որեւէ դասաւորութիւն, այլ գործնականում միշտ կայ: Ըստ

Ի՞նչ տարբերակ է դիտարկում Միացեալ Նահանգները, որը յայտարարել է օգնելու պատրաստակամութեան եւ առաջարկի մասին

մադիր մամուլով հանրայնացուել այդպիսի «ռիսկ» կամ «սպասում», իսկ հանդիպումից յետոյ պարզուել, որ չկայ այդպիսի «սպասելի» սցենար, դա կ'աշխատի յօգուտ իշխանութեան: Իսկ մամուլին վնաս՝ չի լինի, մի շարք օբիեկտիւ ու սուբիեկտիւ տարբերութիւններ կ'ընկալուին: Ի՞նչ արժանապահանջներ կ'արժանանանքների բերումով: Այդպիսով, հնարաւոր է դիտարկել այդօրինակ տեղեկութիւնների ի յայտ գալու ամենատարբեր սցենարներ, ընդհուպ՝ քաղաքական իշխանութեանը ձեռնտու: Ի՞նչպիսին է վիճակն իրականում, սա արդէն թերեւս շատ աւելի բարդ խնդիր է, որովհետեւ դա արդէն կախուած է հայաստանեան մեղիադաշտի որեւէ կոմբինացիայից: Այստեղ վճռորոշ նշանակութիւն ունեն արտաքին գործօնները: Այն, որ վերջին շրջանում դրանք բաւականին ինտենսիւ կերպով են ծաւալուել կողմասի, եւ մասնաւորապէս հայ-իրանական սահմանի շուրջ, անկասկած է: Բայց, պէտք է խոստովանել, որ յատեղ էլ կայ չափազանց սուղ տեղեկատուութիւն, թէ յատկապէս ի՞նչ տարբերակներ եւ մոտեցումներ են քննարկուած, բացի իհարկէ Նոյեմբերի 9-ի յայտարարութեան 9-րդ կէտում ամրագրուած տարբերակից, որը առայժմ խնդրի առնչութեամբ թերեւս միակ հանրայնացուած տարբերակն է: Ի՞նչ տարբերակ է դիտարկում Միացեալ Նահանգները, որը յայտարարել է օգնելու պատրաստակամութեան եւ առաջարկի մասին:

Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Լին Թրեյսին յայտարարել է, որ խօսքը «տեխնիկական աջակցութեան» մասին է, սակայն առ այսօր պարզ չէ, թէ ինչպիսին են այդ առաջարկի մանրամասները, ի տարբերութիւն Նոյեմբերի 9-ի 9-րդ կէտի, ինչ բովանդակութիւն ունի ամերիկեան պատկերացումը եւ այն ընդհանրապէս որքանով է համադրուած օրինակ Միսկի խմբի համանախագահութեան շրջանակում տարիներ շարունակ քննարկուած բովանդակութեան հետ, մասնաւորապէս՝ մատրիտեան սկզբունքների հետ: Հարցերը իսկապէս շատ են եւ բաւականին բարդ է անշուշտ

այդմ, Հայաստանի կենսունակութիւնն այստեղ կախուած է ոչ թէ այն բանից, թէ որքան քաղաքական ուժեր կը գտնուեն, որ բարձրաձայն կ'ասեն, թէ ինչ չի լինելու, այլ, թէ որքան հանրային-քաղաքական պատասխանատու ուժեր եւ թիմեր կը գտնուեն, որ կը ստանձնեն որեւէ լինելիքի եւ անելիքի վերաբերեալ խօսքի եւ դիրքորոշման պատասխանատուութիւն:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՄՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԴՆԱՊԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
ԳՐԻԳՈՐ ԽՆՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՐԷ ԱՋԱՊԱՐԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

Հրատարակելով հայաստանեան մամուլին մէջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՄԱՍԻՍ» անպայմանօրէն չի բաժնորհուն արտայայտուող բոլոր միտքերը

ԼՈՒՐԵՐ

Հայ-Ատրպեյճանական Սահմանին Երեք Նոր Անցակետերու Նախագիծը Պատրաստ Է

Շրջանառութեան մէջ դրուած է հայ-ատրպեյճանական սահմանին երեք նոր անցակետեր դնելու ծրագիրը...

որ Հայաստանը կ'երաշխաւորէ ճանապարհային հաղորդակցութեան կայերու անվտանգութիւնը...

Եթէ որոշումը կառավարութեան նիսին ընդունուի, ԱԱԾ տնօրէնն ալ պէտք է երկու շաբթուան մէջ ապահովէ իրաւական ակտի ընդունումը...

Սօս մէկուկէս ամիս առաջ «Ազատութեան» յայտնի դարձած էր, որ Հայաստանի տարածքով Ատրպեյճան-Նախիջևեան ճանապարհին շուրջ կողմերը մօտ են հետեւեալ պայմանաւորութեան...

Հայաստանը կը փորձէ փրօաքթիվութիւն ցուցաբերել՝ չէզոքացնելու «Զանգեզուրի միջանցքը»...

Հայաստանի տարածք մտնող ատրպեյճանական բեռերն ու ուղեւորները, յետոյ՝ հայաստանեան Մաքսային Մառաշուրիւնը, այնուհետեւ անցումը պիտի իրականացուի հայաստանեան յատուկ պահակախումբին ուղեկցութեամբ...

Կիւմրիի Մէջ Ահաբեկչութեան Մասին Սուտ Տեղեկութիւն Յայտնած Անձը Կալանաւորուած Է

Կալանաւորուած է Հայաստանի Ազգային ժողովի եւ Պետական Եկամտաւերական Կոմիտէի Շիրակի վարչութեան շէնքերը պայթեցնելու մասին կեղծ տեղեկութիւններ յայտնած անձը...

կատարուած են ստուգումներ, պարզուած է, որ տեղեկութիւնները իրականութեան չեն համապատասխաներ, ըստած է հաղորդագրութեան մէջ:

Կալանաւորուածը Կիւմրիի բնակիչ է (Զ.Ս): Օգոստոս 15-ին տուեալ անձը երեք անգամ զանգահարած է Ոստիկանութիւն ու 911 եւ տեղեկացուցած, որ 25 վայրկեանի ընթացին կը պատրաստուի պայթեցնելու Ազգային ժողովի շէնքը...

Դէպքերուն առնչութեամբ նախաձեռնուած են քրէական վարույթներ, որոնք միացուած ի են, իսկ Զ.Ս.-ի նկատմամբ յարուցուած է քրէական հետապնդում՝ ահաբեկչութեան մասին սուտ տեղեկութիւն յայտնելու համար:

Յաջորդ օրը, ըստ գերատեսչութեան, նոյն անձը զանգահարած եւ տեղեկացուցած է, որ 5 «էքուատիթ» տեղադրած է Հարկայինին մօտ եւ եթէ 20 վայրկեանի մէջ իրեն չմօտենան, ինքզինք շէնքին հետ միասին պիտի պայթեցնէ:

Գլխաւոր Դատախազութիւնը խստօրէն կը զգուշացնէ՝ «գերծմնալ ահաբեկչութեան մասին սուտ տեղեկութիւններ յայտնելու փորձերից, որոնք ժամանակաւորապէս կազմալուծուած են որոշ հաստատութիւններ ընկալող աշխատանքը, ստեղծուած հասարակական միջավայրում վախի, խուճապի տրամադրութիւններ, խաթարում հասարակական կեանքի կենսագործունէութիւնը:

Պէյրուսի Պայթումէն Յետոյ Յանձնարարած Էի Հաւաքել Տեղեկութիւն Պայթիւնավտանգ Կետերու Մասին. Վարչապետ Փաշինեան

2020 թուականի Օգոստոսին Պէյրուսի մէջ տեղի ունեցած պայթումէն յետոյ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան համապատասխան գերատեսչութիւններուն յանձնարարած է հաւաքել տեղեկատուութիւն բոլոր հնարաւոր այն կէտերուն մասին, որոնք ունին պայթիւնավտանգ նիւթեր:

րականը: Այդ յանձնարարականը ժամկետով ռահմանափակուած չի եղել: Պէյրուսի պայթումից յետոյ խնդիր է դրուել միջոցներ ձեռնարկել, որպէսզի Հայաստանում նմանատիպ իրադարձութիւն տեղի չունենայ»:

«Տեղեկատուութիւնը ամփոփուում է: Նաեւ պէտք է յանձնարարեմ Պետական վերահսկողական Մառաշուրիւնը ճշգրիտ իրականացնի ուսումնասիրութիւն եւ գեկուցի, թէ իմ յանձնարարականը ինչպէս է կատարուել»:

Փաշինեանը, անդրադառնալով «Սուրմալու» առեւտուրի կեդրոնին մէջ տեղի ունեցած պայթումի պատճառներուն ու հնարաւոր վարկածներուն, նկատեց. «Ես հսպէս եմ հասկանում, նաեւ դէպքի վայրից առկայ տեսագրութիւններ ռուսումնասիրութիւններով. քանի դեռ քրէական գործով արդիւնքներ չունենք, այսինքն՝ աւարտուած չէ քննութիւնը, ամենավերջնական եզրակացութիւն պէտք չի անել: Բայց ես հասկանում եմ նաեւ, որ տեսագրութիւններից պարզ է դառնում, որ այդտեղ ահաբեկչական որեւէ գործողութեան տրամաբանութիւնը ըստ էութեան բացառուած է. ինչո՞ւ, որովհետեւ տեսնում ենք, որ ծուխ կայ, փախնող մարդիկ կան, որից յետոյ տեղի է ունեցել պայթում: Նաեւ տեսանելի տեղեկութիւնը, որ մենք ունենք, գրեթէ բացառուած է այդ հանգամանքը»:

Վարչապետ Փաշինեանի խօսքով՝ «Սուրմալու» առեւտուրի կեդրոնին մէջ համապատասխան տեսչական մարմինը 2021 թուականի գարնան կատարած է ստուգումներ եւ արձանագրած է խախտումներ:

25 Կուսակցութիւններ Եւ Դաշինքներ Պիտի Մասնակցիմ ՏԻՄ Ընտրութիւններուն

«Այս տեղեկութիւնը յայտնի է, բայց ամէն դէպքում ինձ անհրաժեշտ է խորքային ուսումնասիրութիւն, թէ բովանդակային առումով ինչպէս է կատարուել յանձնարարութիւններուն:

րութիւններուն: «Արդար Հայաստան» կուսակցութիւնը եւ «Միասնական Համայնք» դաշինքը իրենց մասնակցութիւնը պիտի ապահովեն երկու համայնքներու մէջ տեղի ունենալիք ընտրութիւններուն:

2022 թուականի Սեպտեմբեր 25-ին Հայաստանի Հանրապետութեան 18 համայնքներու մէջ նշանակուած են տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ընտրութիւններ:

«Լուսաւոր Հայաստան», «Հօր Համայնք», «Նժդէհեան Յեղակրոն», «Կայունութիւն», «Դեմոկրատական Այլընտրանք», «Յանուն ժողովուրդի», «Հայ Ազգային Գոնկրէս», «Համախմբում», «Միասնութիւն», «Ազգ-Համայնք», «Հայկական Երազանք», «Աշխատանք եւ Արդարութիւն», «Զարգացող Համայնք», «Յանուն Հանրապետութեան ժողովրդավարութեան Պաշտպաններու Դաշինք», «Մէկ Հայաստան», «Դէպի Միասնութիւն», «Վերելք», «Ազատական», «Արժանապատիւ Սերունդ», «Զօրաւոր Համայնք» կուսակցութիւնները եւ կուսակցութիւններու դաշինքները առաջադրուած են մէկական համայնքներու մէջ:

Ինչպէս կը յայտնէ Կեդրոնական Ընտրական Յանձնաժողովը, տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ընտրութիւններուն առաջադրման փաստաթուղթեր ներկայացուցած է ՏԻՄ ընտրութիւններու կայացման բոլոր՝ 18 համայնքներուն մէջ:

«Ապրելու Երկիր» կուսակցութիւնը իր թեկնածուն առաջադրած է 5 համայնքներու մէջ: Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը պիտի մասնակցի 4 համայնքի մէջ տեղի ունենալիք ընտրութիւններուն:

«Մէկ Հայաստան», «Դէպի Միասնութիւն», «Վերելք», «Ազատական», «Արժանապատիւ Սերունդ», «Զօրաւոր Համայնք» կուսակցութիւնները եւ կուսակցութիւններու դաշինքները առաջադրուած են մէկական համայնքներու մէջ:

Քար Եւ Շիշ Նետած՝ «Դիմադրութիւն» Շարժման Մասնակցի Գործին Նախաքննութիւնը Աւարտած Է

Ընդդիմութեան «Դիմադրութիւն» շարժման կողմէ կազմակերպուած հաւաքի ընթացքին 2022 թուականի Յունիս 3-ին Երեւան քաղաքի Պոօշեան-Դեմիրճեան փողոցներու խաչմէրուկին վրայ տեղի ունեցած զանգուածային անկարգութիւններու դէպքի շարք մը հանգամանքներ, անհատականացուած են մասնակիցներուն գործողութիւնները. քրէական վարույթով մեղադրեալներէն մէկուն՝ քրէական վարույթի ծիրին մէջ յայտարարուած հետախուզմամբ յայտնաբերուած Գ. Սարգսեանի վերաբերեալ մասով նախաքննութիւնը աւարտած է: Քաղաքացի Գ. Սարգսեան,

հաւաքուած ամբօխի շարքերէն նախ ձեռքերով հարուածած է պատնէշ կազմած ոստիկաններուն, ապա բարձրադիր վայրէ քար եւ շիշ նետած է անոնց ուղղութեամբ:

Զանգուածային անկարգութեան մասնակիցներու, այդ շարքին՝ Գ. Սարգսեանի գործողութիւններուն հետեւանքով ոստիկանութեան շարք մը ծառայողներ ստացած են տարբեր ծանրութեան աստիճանի մարմնական վնասուածքներ: Քրէական վարույթի նիւթերը ուղարկուած են դատախազին՝ դատարան ուղարկելու միջնորդութեամբ:

ԼՈՒՐԵՐ

Հայաստանի եւ Վրաստանի Վարչապետներուն Մասնակցութեամբ Պաշտօնապէս Շահագործման Յանձնուեցաւ «Բարեկամութեան» Կամուրջը

Վարչապետներ՝ Փաշինեան եւ Ղարիպաշվիլի կը պատասխանեն լրագրողներու հարցերուն

Հայաստանի եւ Վրաստանի միջպետական սահմանի Բագրատաշէն-Սադախիօ անցակէտի տարածքին պաշտօնապէս շահագործման յանձնուեցաւ Դեպեդ գետի վրայ կառուցուած նոր կամուրջը: Խորհրդանշական «Բարեկամութիւն» անունով ստացած նոր կամուրջի պաշտօնական բացման արարողութեան մասնակցելու համար երկու կողմէ ժամանած էին Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Վրաստանի կառավարութիւններուն ղեկավարները:

Հայ-վրացական անցակէտին մէջ տեղի ունեցած դէմ առ դէմ հանդիպումէն յետոյ ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան եւ Վրաստանի վարչապետ Իրաքլի Ղարիպաշվիլին հանդէս եկան մամուլի համար յայտարարութեամբ՝ շնորհաւորելով միմեանց հայ-վրացական գործընկերային սերտ եւ բազմաբովանդակ համագործակցութիւնը ազդարարող կամուրջի գործարկման առիթով:

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան նշեց, որ ուրախ է ողջունելու ներկաները հայ-վրացական բազմաբովանդակ համագործակցութիւնը ազդարարող կամուրջի գործարկման միջոցառման:

«Անկասկած, ընդհանուր արժէքների եւ պատմական ժառանգութեան վրայ խարսխուած մեր երկու բարեկամ երկրների դարաւոր կապերն ունեն նման արդիական եւ ժամանակի պահանջներին համահունչ կարեւոր ենթակառուցուածքի կարիք, որն ամուր հենք է ստեղծում մեր հետագայ ծաւալուն համագործակցութեան համար: Առաւել քան համոզուած եմ, որ այսօր առկայ են բոլոր անհրաժեշտ նախադրեալները, Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին քաղաքականութեան կարեւոր առաջնախնդիրներին համապատասխան, զարգացնելու եւ խորացնելու եղբայրական Վրաստանի հետ հետագայ յարաբերութիւնները», ըսաւ ՀՀ վարչապետը:

Անոր խօսքով՝ ներկայիս բարդագոյն մարտահրաշքներու պայմաններուն մէջ ակնառու ած արձանագրուած է հայ-վրացական առեւտրատնտեսական յարաբերութիւններուն մէջ, որ համատեղ ու անդադար, շարունակական ու հետեւողական աշխատանքներու իրագործման արդիւնք է:

«Այդուհանդերձ, հայ-վրացա-

կան առեւտրատնտեսական յարաբերութիւններն ունեն առաւել մեծ ներուժ: Համագործակցութեան խորացման լուրջ հնարաւորութիւններ կան արդիւնաբերութեան, գիւղատնտեսութեան, դեղագործութեան, տեղեկատուութեան եւ կապի, փոխադրութեան, ուժանիւթի, զբօսաշրջութեան եւ այլ ոլորտներում: Ակնյայտ է, որ առեւտրատնտեսական յարաբերութիւնների զարգացման համար առանցքային նշանակութիւն ունեն հաղորդակցային ուղիները, որոնք հնարաւորութիւն են տալիս համարկուրի համաշխարհային տնտեսութեանը եւ կենսական կապ ապահովել ազգային, տարածաշրջանային եւ միջազգային մակարդակով: Մեր երկու կողմ համագործակցութեան ճանապարհային փոխադրութեան ոլորտի առաջնահերթութիւնն ու փոխադրութեան միջազգային միջաբ կառուցներում փոխգործակցութիւնը, մեզ հնարաւորութիւն են ընձեռում իրատեսական քայլեր ձեռնարկել ոչ միայն Պարսից ծոց-Սեւ ծով միջազգային փոխադրութեան միջանցքի, այլ նաեւ փոխադրութեան ոլորտի հանգուցային կապ ապահովող այլ նախաձեռնութիւններում: Լիալոյս եմ, որ առաւել աշխուժ աշխատանքների իրականացման եւ ձեռք բերուած պայմանաւորութիւնների համադրման ու կեանքի կոչման ճանապարհով արդէն իսկ հետաքրքրութիւն ցուցաբերած եւ այլ շահագրգիռ կողմերի ներգրաւումը կը նպաստի տարածաշրջանային հեռանկարային համագործակցութեանը», ընդգծեց Փաշինեան:

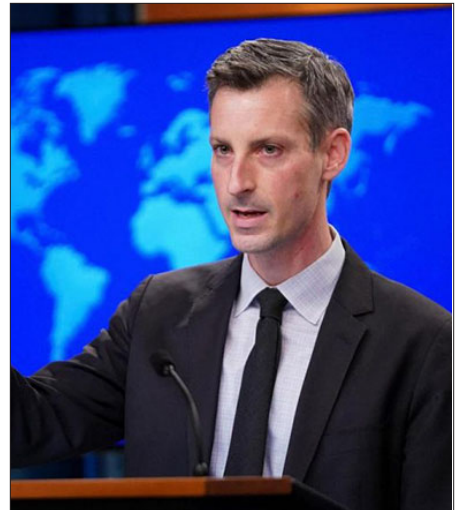
Վարչապետը գոհունակութեամբ նշեց, որ Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ կանոնաւոր ուղեւորափոխադրումներ կ'իրականացուին թէ՛ ցամաքային, թէ՛ օդային ուղիներով: Ինչ կը վերաբերի բեռնափոխադրումներուն, անհրաժեշտ է յաւելնել ջանքեր գործարել եւ համատեղ շարունակական աշխատանքներ իրականացնել անոնց աւելի դիւրին շարժը ապահովելու համար: Այս ծիրին մէջ Նիկոլ Փաշինեան ընդգծեց նաեւ երկաթուղային փոխադրութեան համագործակցութեան եւ բազմաձեւ, մասնաւորապէս՝ լաստանաւային փոխադրումներու ընդլայնման կարեւորութիւնը:

Հայաստանի համար Վրաստանը, որպէս տարանցիկ երկիր,

ԱՄՆ Պետական Քարտուղարութիւնը Վերահաստատած է ԼՂ Խնդիրին Հետ Կապուած Բոլոր Հարցերը Բանակցային Ծանապարհով Կարգաւորելու Անհրաժեշտութիւնը

ԱՄՆ վտահ է, որ Ատրպէյճանի եւ Հայաստանի միջեւ խաղաղութեան հասնելու «պատմական հնարաւորութիւնը» դեռ կը պահպանուի: Այս մասին յայտնած է Պետական Քարտուղարութեան մամուլի ծառայութեան ղեկավար Նետ Փրայսը: «Չնայած անյաջողութիւններուն, մենք, ինչպէս նախապէս, կը համարենք, որ ունինք այդ հնարաւորութիւնը: Մենք միշտ հասկցած ենք, որ այդ երբեք պիտի չըլլայ գծաձեւ գործընթաց: Մենք կը համարենք, որ շարունակական երկխօսութեան, մշտական փոխգործակցութեան, այդ շարքին՝ ամենաբարձր մակարդակով, ճանապարհով մենք պիտի կարենանք ընել ամէն հնարաւորը՝ հասնելու համար երկարաժամկէտ համապարփակ խաղաղութեան», ըսած է ամերիկացի դիւանագէտը:

Փրայսի խօսքով՝ ԱՄՆ պետական քարտուղար Էնթոնի Պրինքընը «վերջերս հնարաւորութիւն ունեցաւ շփուելու Ատրպէյճանի եւ Հայաստանի առաջնորդներուն հետ»: «Մենք խոր մտահոգութիւն յայտնած ենք վերջին ռազմական գործողութիւններուն առնչութեամբ... որոնք յանգեցուցած են գոհերու: Մենք կոչ ըրած ենք անյապաղ քայլերու ձեռնարկել լարուածութիւնը նուազեցնելու եւ կողմերուն միջեւ հետագայ սրում թոյլ չտալու համար», յաւելած է

Պետական Քարտուղարութեան մամուլի խօսնակ Նետ Փրայս

ԱՄՆ արտաքին քաղաքական գերատեսչութեան պաշտօնական ներկայացուցիչը:

Իրավիճակի վերջին սրումը, շարունակած է Փրայս, «կ'ընդգծէ հակամարտութեան հետ կապուած մնացած բոլոր հարցերը բանակցութիւններու ճանապարհով համապարփակ եւ կայուն կարգաւորմամբ լուծելու անհրաժեշտութիւնը...»:

«... Մենք մտադիր ենք շարունակել աշխատել կողմերուն հետ: Մենք պիտի շարունակենք այդ ընել... որպէսզի երկիրներուն օգնենք հասնելու երկարաժամկէտ եւ համապարփակ խաղաղութեան», եզրափակած է Նետ Փրայս:

«Կովկասի Սեշ Խաղաղութեան Գրաւականը Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի Համաձայնագիրն է». Չաւուշօղլու

«Թուրքիոյ եւ Հայաստանի յատուկ ներկայացուցիչները չորս զրոյց ունեցած են: Խօսքը յարաբերութիւններու աստիճանական կարգաւորման մասին է: Ատրպէյճանի յղթմանակէն յետոյ Թուրքիան հանդէս եկած է յանուն երկարաժամկէտ խաղաղութեան Հարաւային Կովկասի մէջ: Այս ուղղութեամբ քայլերը կը շարունակուին: Խօսքը Հայաստանի հետ օդային հաղորդակցութեան վերականգնման եւ այլն մասին է: Առեւտուրի ոլորտին մէջ ԼԵՍ որոշակի ջանքեր ձեռնարկուած են»: Այս մասին յայտարարած է Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլուն «Haber Global» հեռուստաալիքի եթերով:

Միաժամանակ Թուրքը նախարարը ենթակայական անուանած է Անգարայի եւ Երեւանի երկխօսութիւնը Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ շփումներէն առանձին ընկալելու փորձերը:

«Հարաւային Կովկասի մէջ երկարաժամկէտ խաղաղութեան գրաւականը Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ մասշտաբային խաղաղութեան համաձայնագիրն է: Պաքուն հնչեցուցած է իր նախաձեռնութիւնները, որոնց Երեւանը չէ պատասխանած: Ստեղծուած է համատեղ յանձնաժողով, որ պէտք է սկսի աշխատանքը: Խօսքը նաեւ «Չանգեզուրի միջանցք»ի մասին

Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարար Մեւլութ Չաւուշօղլու

է: Սակայն Հայաստանի մէջ մտահոգուած են այս հարցով: Երեւանը պէտք է որոշի՝ կ'ուզե՞ն արդեօք իրենք խաղաղութիւն», շարունակած է Թուրքը նախարարը:

Չաւուշօղլուի խօսքով՝ երկու տարի անց հայկական զօրքերը դեռ չեն լքած «Ատրպէյճանի տարածքը»:

«Կարգաւորման գործընթացին մէջ Հայաստանի ոչ-անկեղծ ըլլալը ակնյայտ է բոլորին: Երեւանը պէտք է իմանայ, որ Անգարան Պաքուէն թաքնուած ծրագիրներ չունի: Մենք հանդէս կու գանք յանուն խաղաղութեան», ամփոփած է Չաւուշօղլուն:

մեծ դեր ունի ուժանիւթի աղբիւրներու, կապի եւ հեռահաղորդակ-

ցութեան յուսալի եւ անվտանգ մատակարարման առումով:

Արցախը Հայաստանին Կապող Նոր Երթուղին Պիտի Ունենայ Միջանցքի Կարգավիճակ

Արցախի Հանրապետության խորհրդարանական հինգ խմբակ-ցուծիչները ղեկավարները հանդիպած են Ռուսիոյ Դաշնության խաղաղապահ զորակազմի ղեկավարութեան հետ:

Հանդիպման շարժառիթը Հայաստանի մէջ Ռուսիոյ դեսպանորդ-խորհրդական Մաքսիմ Սեւեդնիովի վերջերս կատարուած յայտարարութիւնը եղած է, ինչպէս նաեւ Օգոստոսի սկիզբը Ատրպէյճանի կողմէ զինադադարի հերթական խախտումն ու անվտանգա-յին հարցերը:

Հանդիպման ընթացքին վերոնշեալ հարցերուն շուրջ Ռուսիոյ խաղաղապահ զորակազմի պատասխանատուներուն կողմէ տրուած են պարզաբանումներ: Մասնաւորապէս յղում կատարելով 9 Նոյեմբեր 2020 թուականի եռակողմ յայտա-

րարութեան՝ նշուած է, որ նոր երթուղին պիտի ունենայ նոյն միջանցքի իրաւական կարգավիճակը, եւ պիտի պահպանուին բոլոր անվտանգային բաղադրիչները՝ սկսած 5 քիլոմետրոց անվտանգային գոտիէն մինչեւ Ռուսիոյ խաղաղապահ ուժերու անցակէտերու տեղակայում:

Անդրադառնալով վերջին իրադարձութիւններուն՝ Ռուսիոյ խաղաղապահ զորակազմի ղեկավար անձնակազմը նշած է, որ օգոստոսեան դէպքերուն հետ կապուած կատարած են անհրաժեշտ եզրահանգումներ, միաժամանակ վստահեցուցած են, որ լրացուցիչ ջանքեր պիտի գործադրեն՝ ապագային նմանօրինակ խախտումները կանխելու եւ մեր բնակչութեան պատշաճ անվտանգութիւնը ապահովելու համար:

ԵՄ-Ատրպէյճան Կազային Գործարքը Կրկնուող Սխալ Է. «Politico»

Ռուսական հանածոյ կազից ազատելու Եւրոմիութեան առաքելութեան շրջանակներուն մէջ Յուլիսի կէսերուն Եւրոյան ձախողողի նախագահ Ուրսուլա Ֆոն տըր Լեյենը եւ Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը ստորագրեցին յուշագիր՝ կրկնապատկելու ատրպէյճանական կազի արտահանումը ԵՄ, կը գրէ «Politico»-ն:

Փաստաթուղթին համաձայն՝ մինչեւ 2027 թուականը կասախական նաւթապետութիւնը Եւրոպային ամէն տարի պիտի մատակարարէ առնուազն 20 միլիոն խորանարդ մեթր հանածոյ կազ՝ Հարաւային Կազային Միջանցքի (SGC) միջոցով՝ 3000 քմ երկարութեամբ կազատարներու շղթայով, որ կազ կը մատակարարէ ԵՄ: Բայց այս համաձայնագիրը կը հակասէ ԵՄ-ի կրիմայական նպատակներուն եւ մարդու իրաւունքներու չափանիշներուն:

Ինչպէս արդէն կը պնդեն քաղաքացիական հասարակութեան խումբերը, կազի արդիւնահանման ընդլայնման աջակցիլը միայն պիտի հարստացնէ Ատրպէյճանի միապետական վարչակարգը, որ յայտնի է մոլեգնող փտածութեամբ եւ ընդդիմութեան ճնշումներով:

ԵՄ-Ը Այժմ Աւելի Գործուն Դիրք

Շարունակուած էջ 1-էն

չէշտած է, որ Եւրոպական Միութիւնը այժմ աւելի գործուն դիրք ստանձնած է եւ տեսանելի դեր կը խաղայ հնարաւոր ամենաբարձր մակարդակով:

Այս ջանքերը, ըստ դեսպանին, որեւէ կերպ մրցակցութեան նպատակ չունին կամ ուղղուած չեն այլ դերակատարներու դէմ: «Պէտք է ընդգծեմ սա, քանի որ շատ են շահարկումները այս հարցին շուրջ: Մենք պէտք է խօսինք փոխլրացման, ոչ թէ մրցակցութեան մասին: Երբեք եռակողմ հանդիպումները՝ 2021 թուականի Դեկտեմբերին, 2022 թուականի Ապրիլին եւ Մայիսին Պրիւքսէլի մէջ, նպատակ ունէին աջակցելու կայուն հանգուցալուծման: Միեւնոյն ժամանակ, ԵՄ յատուկ ներկայացուցիչ Թոյվօ Քլաւարը նախաձեռնեց բարձր մակարդակի հանդիպումներ Հայաստանի

Այնուամենայնիւ, այն, ինչը որ քիչ կը քննարկուի՝ Կասպից ծովէն կազը Եւրոպա արդիւնահանելու եւ տեղափոխելու համար անհրաժեշտ կարեւոր ենթակառուցուածքը կը պատկանի «Լուքօյլ»-ին՝ ռուսական նաւթակազային հսկային, որ սերտօրէն կապուած է Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութինի վարչակարգին հետ:

Աշխարհի մեծագոյն նաւթակազային ընկերութիւններէն մէկը՝ «Լուքօյլ»-ը ինք կը պնդէ, որ Ռուսիոյ երեք մեծ հարկատուներէն մէկն է՝ միայն 2019 թուականին վճարելով աւելի քան 200 միլիարտ տոլարի հարկեր: Միացեալ Նահանգներու պատժամիջոցներու ցուցակին մէջ յայտնուած ընկերութիւններու շարքին է նաեւ «Լուքօյլ»-ը:

Ուաշինգտոն Ալեքսանդրովը՝ «Լուքօյլ»-ի նախկին գործադիր տնօրէնը եւ խորհրդային Միութեան նաւթի եւ կազի փոխնախարարը, նոյնիսկ նախապէս բացայայտ յայտարարութիւններ ըրած էր՝ ենթադրելով, որ ընկերութեան նպատակները սերտօրէն համահունչ են Ռուսիոյ կառավարութեան նպատակներուն:

Անվտանգութեան խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեանի եւ Ատրպէյճանի նախագահի խորհրդական Հիքմետ Հաճիբեի միջեւ: Այս բարձր մակարդակի միջնորդութիւնները, շփումներուն որակը այն աւանդն է, որ մենք կրնանք ունենալ այս գործին մէջ, եւ Եւրոմիութիւնը իսկապէս յանձնառու է շարունակելու մեր ջանքերը այս ձեւաչափերուն մէջ: Բնականաբար, մենք կը լսենք երկու երկիրներուն ցանկութիւնները: Բայց կը կրկնեմ՝ սա մրցակցութիւնն է, սա փոխլրացում է այլ ջանքերու միջոցով»:

Վիքթորինը նաեւ ողջունած է Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործերու նախարարներուն ուղղիչ շփումները, որ տեղի ունեցաւ Յուլիս 16-ին, Թիֆլիսի մէջ: «Կը կարծեմ, որ բոլոր այս տարրերը կը միաւորուին, եւ ջանքեր կը գործադրուին երկու եր-

Կարմիր Նախագուշացում Ատրպէյճանին. Յեղասպանութեան Կանխարգիլման Լեմբինի Հիմնարկի Յայտարարութիւնը

Յեղասպանութեան կանխարգիլման Լեմբինի Հիմնարկը Յեղասպանութեան կարմիր՝ ամենաբարձր նախագուշացումը հրատարակած է Ատրպէյճանի համար՝ նշելով, որ կը դատապարտեն շարունակուող ատելութեան խօսքը, սպառնալիքները եւ վայրագութիւնները Արցախի մէջ եւ անոր սահմաններէն դուրս, հաշտողուցիչ եւ մշակութային ժառանգութեան նկատմամբ:

«Վերջերս ատրպէյճանական ընկերային ցանցերուն մէջ տարածուած տեսանիւթի մէջ կ'երեւի, թէ ինչպէս ատրպէյճանցի զինուորը մօտակայ հայկական զերեզմանոցէն փորուած հայկական գանկը կը կապէ զինուորական բեռնատարի ետեւի մասին, իսկ ծառայակիցները կ'ուրախանան:

Այս նոր ակնյայտ վայրագութեան հետեւանքով Լեմբինի Յեղասպանութեան կանխարգիլման Հիմնարկը կրկին կարմիր դրօշով ահազանգ կը հրատարակէ Ատրպէյճանի համար՝ նախագուշացնելով հայերուն սպառնացող ճակատագրական մասին՝ ինչպէս Արցախի, այնպէս ալ Հայաստանի մէջ:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի Խօսքը

Շարունակուած էջ 1-էն

հարեւաններէց մի մասի հետ ունենք փայլուն յարաբերութիւններ, միւս մասի հետ յարաբերութիւններում որեւէ էական յառաջընթաց չի արձանագրուում, որովհետեւ նրանք չափազանց մեծ գին են պահանջում մեզին, կամ էլ համարում են, որ մենք ենք իրենցից չափազանց մեծ գին պահանջում:

Անկախութիւնը մեզ համար ամուր դաշնակցային յարաբերութիւններ են, բայց դաշնակիցները միշտ չէ, որ միայն քեզ են դաշնակից, այլեւ նրանց, ովքեր դաշնակցում են քո դէմ:

Անկախութիւնն առերեսում է, եւ յանուն մեր անկախութեան ու պետականութեան՝ մենք պէտք է ինքներս մեզ հետ, մեր պատմութեան ու աշխարհընկալման հետ առերեսուելու կամք ունենանք: Անկախութիւնը մտածողութիւն է, պետականակենտրոն մտածողութիւն, եւ սրա չզոյլութիւնը մտածում է ինքնիշխանութիւնը, անվտանգութիւնը, ապագան:

Անկախութիւնն ազատութիւն

կիրներու միջեւ կայուն լուծում գտնելու նպատակով», ըսած է դեսպանը:

Անդրադառնալով հայ-թրքական յարաբերութիւններուն՝ Անտրէյ Վիքթորինը ըսած է, որ Եւրոմիութիւնը կ'աջակցի Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ուղղիչ քննարկումներու նախաձեռնութեան՝ յոյս յայտնելով, որ սա պիտի տանի

Յեղասպանութեան վտանգը յատկապէս մեծ է այժմ՝ հաշուի առնելով Ատրպէյճանի կողմէ զինադադարի խախտումները, որոնք փաստագրուած են:

Միջազգային հանրութիւնը, յատկապէս ՆԱԹՕ-ն եւ անոր անդամ երկիրները, կը շարունակեն անտեսել Ատրպէյճանի ճեղասպան յայտարարութիւնները, ճեղասպանական ներքին գաղափարական մշակոյթը եւ ճեղասպանական գործողութիւնները, որոնք բոլորն ալ կ'աջակցուին եւ յառաջ կը մղուին Թուրքիոյ կողմէ:

Մենք կոչ կ'ընենք բոլոր միջազգային եւ պետական մարմիններուն՝ վերահսկելու Թուրքիան եւ Ատրպէյճանը՝ ճեղասպան գաղափարախօսութեան եւ գործելակերպի համար, ճնշում գործադրելու Թուրքիոյ եւ Ատրպէյճանի նկատմամբ՝ դադարեցնելու հաշտողուցիչ եւ Ատրպէյճանի նկատմամբ՝ դադարեցնելու հաշտողուցիչ խօսքերը եւ հայկական ինքնութեան անվտանգութիւնը Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքի համայնքներուն մէջ», ըսուած է յայտարարութեան մէջ:

է, եւ մեր ընկալմամբ՝ ժողովուրդն անկախ պետութիւն ստեղծել է այնտեղ իրեն ազատ եւ անվտանգ զգալու համար: Անկախութիւնը կրթութիւնն է, եւ քանի դեռ ամենահեռաւոր գիւղում ապրող իւրաքանչիւր երեխայի կրթութիւնը նոյնքան հասանելի չէ, որքան մայրաքաղաքի կենտրոնում, պիտի տրտմենք մեր ապագայի համար:

Անկախութիւնն իրաւակարգ է, օրէնքի, իրաւունքի գերակայութիւն. օրէնքը յարգելը եւ ոչ թէ այն շրջանցելը պիտի լինի առաւելութեան նշան:

Անկախութիւնն աշխատանք է, այնպիսի աշխատանք, որը պէտք է ստեղծի եւ արարի եւ ոչ թէ մսխի ու փճացնի:

Անկախութիւնը նման է աստուածաշնչեան տասը մնասի առակին, որի խորհուրդը հետեւեալն է. ով ունի, նրան կտրուի, իսկ ով չունի, նրանից նոյնիսկ իր ունեցածը կը վերցուի:

Եւ, հետեւաբար, ունենանք Անկախութիւն, կ'ունենանք Անկախութիւն:

Շնորհաւորում եմ բոլորիս Օգոստոսի 23-ի առիթով»:

դէպի կարգաւորում:

«Հայաստանի վարչապետ Փաշինեանի եւ Թուրքիոյ նախագահ Էրտողանի հեռախօսազրոյցը կարեւոր քայլ էր դէպի առջեւ: Եւրոմիութիւնը տարիներ շարունակ գործուն եղած է աջակցած է Հայաստանի եւ Թուրքիոյ յարաբերութիւններու կարգաւորման», եզրափակած է դեսպանը:

Արա Ահարոնեանի Յիշատակի Ոգեկոչում և Շնորհանդէս «Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն» Հատորի

Կիրակի Օգոստոս21-ին, 2022 երեկոյեան ժամը 5-ին, խոսուներամ բազմութիւն մը փութացած էր Փաստինայի Թէքէեան Մշակութային Միութեան Պէշկէօթիւրեան Կեդրոնը, ներկայ գտնուելու Արա Ահարոնեանի «Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն» հատորի շնորհանդէսին եւ ձեւով մըն ալ՝ յիշատակի ոգեկոչումին:

Ներկաներուն մէջ կը գտնուէին տարբեր յարանուանութեանց, կուսակցութիւններու, կազմակերպութիւններու, քաղաքապետութիւններու, մամուլի ներկայացուցիչներու եւ ընտանիքի անմիջական պարագաներ ու բարեկամներ:

Օրուան շնորհալի հանդիսավարուհի՝ Սեւան Տէր Պետրոսեան, բարի գալուստի ջերմ խօսքերով ողջունեց ներկաները, որոնք եկած էին միասնաբար ոգեկոչելու վաղահաս մահով մեզմէ հեռացած Արա Ահարոնեանի յիշատակը:

էր վաստակաշատ կրթական մշակ եւ «Նոր Օր»ի նախկին խմբագիր Դոկտ. Մինաս Գոճայեան: Նշենք նաեւ որ ան Արա Ահարոնեանի վերոյիշեալ մեծածաւալ հատորի խմբագրութիւնը կատարած է մեծ բախնդրութեամբ: Գալով «Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն» հատորին ան կը բաղկանայ 127 գլուխներէ: Հեղինակը նախ բնութագրած է արմենական շարժումը, ազատական կազմակերպութիւններն ու կուսակցական համախմբումները եւ ապա անոնցմէ ծնունդ առած Ռամկավար Կուսակցութիւնը 1921-ին Պոլսոյ մէջ: Կուսակցութիւնը իր ազատական եւ ժողովրդավար գաղափարներու կողքին միշտ նեցուկ եղած է Մայր Հայրենիքին: Իսկ սփիւռքի մէջ աշխոյժ գործունէութիւն վարած է կրթական եւ մշակութային բնագաւառներու մէջ: Բ. Աշխարհամարտին՝ դրական աջակցութիւն ցուցաբերած է «Սա-

ՌԱԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Վարչութեան ատենապետ՝ Տոքթ. Ռաֆֆի Պալեան, իր ողջոյնի խօսքին մէջ բարձր գնահատեց Արա Ահարոնեանի կուսակցական աշխատանքներն ու անսակարկ նուիրումն ու ներդրումը ազգային ու քաղաքական բնագաւառներու մէջ:

Արա Ահարոնեանի կենսագրութիւնը կարգաց իր վաղեմի ընկերներէն՝ ՌԱԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Գէորգ Հալչպեան: Արդարեւ՝ հանգուցեալը երկար տարիներ եղած է ՌԱԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ, ԱՄՆ-ի շրջանային վարչութեան անդամ եւ ատենապետ ու ժրջան անդամ գաղութային բազմաթիւ յանձնախումբերու, միաժամանակ՝ հեղինակ շահեկան հատորներու:

Օրուան գլխաւոր բանախօսն

սուների Դաւիթ» գորասիւնին: Պատեհ առիթներով գործակցած է ՍԴՀԿ-ի եւ ՀՅԴ-ի հետ:

Հեղինակի վաղահաս մահով, սոցն հատորը՝ ՌԱԿ-ի ամբողջական պատմութիւնը թերաւարտ մնացած է, ընդգրկելով 1885-2011 ժամանակաշրջանը միայն:

Արա Ահարոնեանի հասարակական բեղուն գործունէութեան մասին սրտի խօսքով անդրադարձաւ ՌԱԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Փանիկ Քէշիշեան: Իսկ հատորէն շահեկան հատուած մը կարգաց Նազելի Գոճայեան:

Անգլերէն լեզուով համադրուած ելույթ մը ունեցաւ ՌԱԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Թամար Փոլատեան Փերօն:

Սրտի ջերմ խօսքերով ելույթներով հանդէս եկան ԹՄՄ-ի վարիչ քարտուղարուհի Մայտա Քիւրէճեան, Կլենտէյլի քաղաքապետ

Թրամփի Տան Խուզարկութիւնը

Շարունակուած էջ 1-էն

էր իր հետ: Ընդհանուր տպաւորութիւն կար որ, այդպիսով այդ էջը փակուած է եւ ամէն ինչ կարգին է: Սակայն, ըստ երեւոյթի իրականութիւնը այլ պատկեր ներկայացուցած է: Ազգային Արխիւի պաշտօնեաները նկատելով որ, ոչ բոլոր փաստաթուղթերն է որ յանձնուած են նախկին նախագահին կողմէ, դիմած են Արդարադատութեան Բաժանմունք, որ մի քանի անգամ փորձած է Թրամփի փաստաբաններուն հետ բանակցութիւններու միջոցաւ ապահովել բոլոր փաստաթուղթերու վերադարձը, սակայն այդ ջանքերը մնացած են ապարդիւն, ստիպելով դիմել խուզարկութեան ծայրայեղ քայլին եւ ապահովել անոնց վերադարձը, հոն ուր կը պատկանին:

Սակայն այսպիսով հարցը փակուած չի նկատուիր եւ Արդարադատութեան Բաժանմունքը կը շարունակէ քննութիւն իրականացնել այս հարցով: Դատարանի լիազօրագիրին մէջ կը յիշուի որ, Թրամփ իր արարքով խախտած է լրտեսութեան յօդուածը, արդարադատութիւնը խոչընդոտելու յօդուածը եւ ազգային անվտանգութեան առնչուող տեղեկութիւններուն հետ վարուելու պահանջները:

Թրամփի այս նոր «գլխացաւանքը» կու գայ աւելնալու իր հետ առնչուող մի քանի այլ քրեական գործերուն հետ, որոնց շարքին Յունուար 6-ի Գափիթոլի շէնքի վրայ յարձակումին եւ ճորճիա նահանգի ընտրական պատասխանատուներուն հետ ունեցած հեռաձայնային խօսակցութեան հետ, որուն ընթացքին Թրամփ կը պա-

հանջեր գտնել յաւելեալ 11700 քուէներ, որպէսզի ան յաղթական հռչակուի այդ նահանգէն ներս: Այս քրեական գործերէն որեւէ մէկով մեղաւոր գտնուելու պարագային Թրամփ կրնայ դատապարտուիլ երկարատեւ բանտարկութեան:

Այս բոլորով հանդերձ, Թրամփ կը պատրաստուի յայտարարելու իր թեկնածութիւնը 2024-ի նախագահական ընտրութիւններուն եւ իրաւունք ունի մասնակցելու նոյնիսկ բանտէն:

Միւս կողմէ սակայն, Թրամփի այս անվերջ խնդիրները սկսած են ազդել Նոյեմբերին կայանալիք՝ կիսաշրջանի ընտրութիւններուն վրայ: Հանրապետականները, որոնք մի քանի շաբաթ առաջ մեծ յոյսեր ունէին վերատիրանալու Ծերակոյտի եւ Ներկայացուցիչներու Տան մեծամասնութեան, այժմ նոյնքան վստահ չեն, յատկապէս Ծերակոյտի պարագային, ուր Թրամփի պաշտպանած թեկնածուները, որոնց շարքին Ֆիլատելֆիոյ մէջ թրքահպատակ Մեմատ Օզը, ետ կը մնան իրենց դեմոկրատ մրցակիցներէն:

Հանրապետականները կը յուսային գալիք ընտրութիւնները վերածելու նախագահ Ծո Պայտրոյի մասին հանրաքուէի, մանաւանդ որ անոր ժողովրդականութիւնը կը մնայ 40 տոկոսի շուրջ: Սակայն հեռատեսիլի եւ լրատուական այլ միջոցներու վրայ Թրամփի 24-ժամեայ ներկայութիւնը ընտրութիւնները սկսած է դարձնել նախկին նախագահին ու անոր ծայրայեղ կողմնակիցներուն մասին հանրաքուէի:

Գ. ԽՈՏԱՆԵԱՆ «ՄԱՍԻՍ»

Արտի Քասախեան եւ Կլենտէյլի նախկին քաղաքապետ Վրէժ Աղաճանեան: Անոնք՝ զեղեցիկ դրուագներով ոգեկոչեցին Արա Ահարոնեանի նուիրումն ու գործակցութիւնը համայնքային տարբեր հարցերու շուրջ:

Ընտանիքի անունով իր շնորհակալական խօսքին մէջ, հանգուցեալի դուստրը՝ Ռիթա Ահարոնեան Սարուխանեան բնութագրեց իր հօր բարեմասնութիւններն ու ծառայողական ոգին հանդէպ իր ընտանիքին եւ պատկանած կազմակերպութեան:

Գեղարուեստական պատշաճ յայտագիր մը գործադրուեցաւ, ելույթներ ունեցան շնորհալի արուեստագէտ երգիչներ Սիւզի Մազմանեան («Հաւուն Հաւուն»), «Ասում են Ուռին») դաշնամուրի ընկերակցութեամբ Դոկտ. Իգապէլ Գալայեանի եւ Դաւիթ Սամուէլեան («Հայրենիք» եւ «Տարիներս») ըն-

կերակցութեամբ Արամ Լէքէճեանի: Յուցադրուեցաւ Արա Ահարոնեանի կեանքին նուիրուած տեսաբեմնէ մաս մը, ուր քանի մը մեներգներով հանդէս կու գար հանգուցեալը:

Յուշ երեկոն իր աւարտին հասած ըլլալով փակման շնորհակալական խօսքով հանդէս եկաւ կազմակերպիչ յանձնախումբի ժրջան ատենապետ Խաչիկ Ճանոյեան:

Յայտագրի պաշտօնական բաժինը եզրափակուեցաւ հիւր եկեղեցականներ՝ Արժ. Տ. Մանուկ Աւ. Քհնյ. Մարգարեանի եւ վերապատուելի Հենրիկ Շահնազարեանի (Հայ Աւետ. Եկեղեցիներու տեսուչ) միացեալ աղօթքով:

Անուհետեւ տեղի ունեցաւ ընկերային ժամ, հիւրասիրութիւն եւ հատորի մակագրութիւն:

Արդարեւ՝ յարգանքի արդար տուրք մը նուիրեալ գործիչին: Գ.Մ.

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ՇՈՓԻ ԸԱՄԱՐ)
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝
ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Massis Weekly

Volume 42, No. 31

Saturday, August 27, 2022

PM Pashinyan: Armenia Still Fighting For Independence

YEREVAN -- In a congratulatory message issued on the occasion of the 32nd anniversary of the Declaration of Independence (from former Soviet Union) Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan said that the independence process has not been completed until today 'not because we do not have independence, but because independence is like health, which even if you have it, you have to take care of it every day.'

"The Government is fighting for the independence of the Republic of Armenia every day," he said. "For us, independence is security. The international structures that provide it are cracking in front of all of us, and one of the first cracks unfortunately manifested itself in Nagorno-Karabakh.

"Independence is normalized relations with neighbors. Although we

have excellent relations with some of our neighbors, there is no significant progress in our relations with others because they demand too much from us or they think that we are demanding too much from them."

"For us, independence is strong allied relations, but allies are not always only allies to you but also to those who ally against you," Pashinyan added

'The Declaration of Independence adopted by the Supreme Council of former Soviet Armenia on August 23, 1990, states that the Armenian Soviet Socialist Republic begins the process of establishing an independent state. The process that began de jure ended with a referendum on independence on September 21, 1991 and the recognition of the Republic of Armenia by the international community," Pashinyan's message read.

Armenian, Georgian Leaders Inaugurate Border 'Friendship Bridge'

Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan and his Georgian counterpart Irakli Garibashvili attended today the inauguration of a new bridge on the border of the two countries.

Located 60 kilometers from the Georgian capital Tbilisi and 200 kilometers from the Armenian capital Yerevan, the Friendship Bridge at the Sadakhlo-Bagratashen checkpoint is the main crossing between the two countries.

Speaking at the opening ceremony Pashinyan said that the two friendly nations have now an up-to-date infrastructure that will provide a solid foundation for intensifying the bilateral cooperation.

'It is obvious that for the development of trade and economic rela-

tions, communications, which enable integration into the world economy and provide vital links at the national, regional and international level is of key importance," he said.

"Georgia is important for Armenia as a transit country for reliable and secure supplies of energy, communications and telecommunications," he stressed.

Garibashvili, for his part, also emphasized that friendship between Georgia and Armenia is measured by many centuries and added that relations between the two countries are "not only an example of brotherhood and friendship, but a prerequisite for prosperity, stability, security and de-

Continued on page 3

For the First Time Member of Turkey's Armenian Community Becomes Governor

ANKARA — A member of Turkey's Armenian community has been appointed as a governor for the first time in the history of the Turkish Republic, according to reporting by Agos. The 27-year-old Berk Acar will soon assume his duty as the district governor of Denizli's Babadag.

Acar, born in 1995, attended Sahakyan Nunyan Armenian Middle School and Isik High School. In 2020,

he graduated from the faculty of law at Bilgi University. He later took the state exams to be a governor. He came 72nd out of 13,374 people at a written exam conducted in the capital Ankara in July 2021. He was among the 475 people summoned for the interview.

He has now been appointed as the Babadag district governor and will replace the previous governor Adem Karatas. Acar is expected to start his job in the upcoming days.

EU Strongly Supports Ongoing and Future Efforts for Reconciliation Between Armenia and Azerbaijan

YEREVAN -- The EU strongly supports the ongoing and future talks on the border issues, unblocking of communication links in the region, peace treaty and reconciliation efforts, the head of the EU Delegation to Armenia, Ambassador Andrea Wiktorin said in an interview with Armenpress.

'Since the end of the 2020 war, we have been engaged at the highest level by President Michel to contribute, in addition to other efforts that exist, in the normalization of the Armenian-Azerbaijani relations. Our objective is to see successes in all these areas,' she said.

She said the EU is interested in reconciliation and a sustainable solution. 'We regret every incident that happened. It is important to ensure that a proper environment is in place to guarantee progress in the several areas you mentioned. In this context, I have to say that more needs to be done to achieve the return of remaining prisoners, ensure progress in the area of demining as well as the search for missing persons.'

According to Ambassador Wiktorin, the position of the EU has been quite clear before and also during the war that we are in full support of the efforts of the OSCE Minsk Group led process.

'It was really the OSCE Minsk Group Co-Chairs, who were in the lead. Yes, you are right that the Euro-

Continued on page 3

Russian Peacekeepers Will Not Move From Lachin Corridor Until a New Road Is Operational

YEREVAN — Russian peacekeepers “will not move a single centimeter” from the existing Lachin corridor until a new road linking Nagorno-Karabakh to Armenia is put into operation, according to a senior Russian diplomat in Yerevan.

Talking to RFE/RL’s Armenian Service on Wednesday, Maxim Seleznyov, a counsellor-embassy in Armenia, stressed that there are agreements in this regard and the parties are in direct contact over this issue. He did not elaborate.

“Russian peacekeepers will move only at the moment when the new Lachin corridor is opened. The tripartite statement [from November 9, 2020] spells out the steps, the sequence of steps. First, the corridor is completed, and as it comes into operation, Russian peacekeepers take control of a five-kilometer corridor around this road,” Seleznyov said.

Amid fresh fighting around Nagorno-Karabakh earlier this month ethnic Armenian authorities in Stepanakert said that the Azerbaijani side, through Russian peacekeepers, demanded that a new connection be organized between Nagorno-Karabakh and Armenia along a new route.

Nagorno-Karabakh’s authorities informed the few remaining Armenian residents of the town of Berdzor and the villages of Aghavno and Sus that are situated along the current Lachin corridor that no Russian peacekeepers will be left in the territory after August 25 and, therefore, they needed to leave their homes before the end of the month.

Meanwhile, the Russian diplomat stressed on Wednesday that the Russian peacekeepers will be redeployed

only when the new road is ready.

“The Russian peacekeepers will not be deployed along the new corridor until it is put into operation, and there are agreements in this regard. The parties are in direct contact, and I assure you that the peacekeepers will not move a single centimeter until there is a new corridor,” Seleznyov said.

Seleznyov also said that the Russian peacekeepers “are doing the maximum that their mandate allows.”

“One would like to see restraint on all sides: on the part of the Azerbaijani troops, and most importantly on the part of the Armenian public. Here in Yerevan and in Stepanakert everyone should know and understand that the Russian peacekeeping contingent is doing the maximum it can, that it is there to try to protect the civilian population from the horrors of war as far as possible,” the Russian diplomat stressed.

At the same time, Seleznyov said that Russia is ready to expand the powers of its peacekeeping mission in Karabakh if Yerevan and Baku agree on this issue.

Armenia’s NSS Unveils Plan to Set Up Checkpoints on Border With Azerbaijan

YEREVAN — Armenia’s National Security Service (NSS) has unveiled today a draft plan to set up three checkpoints on the border with Azerbaijan. The draft plan has been developed upon Prime Minister Nikol Pashinyan’s order issued on August 4.

According to the draft plan, posted on the portal of legal acts at www.e-draft.am, one of the border checkpoints is to be set up in the Sotk community of Gegharkunik province, which borders with Kelbajar district of Azerbaijan.

The second checkpoint will be established in the Yeraskh community of Ararat province that borders with Sadarak community of Nakhchivan (exclave of Azerbaijan) and the third one is to be established in the Karahunj community in Syunik province, (approximately 7.5 km south of it), which borders with Eivazly village in Azerbaijani Fizuli district.

Speaking at the August 4 government session Pashinyan stated that Armenia was ready to provide overland communication between the west-

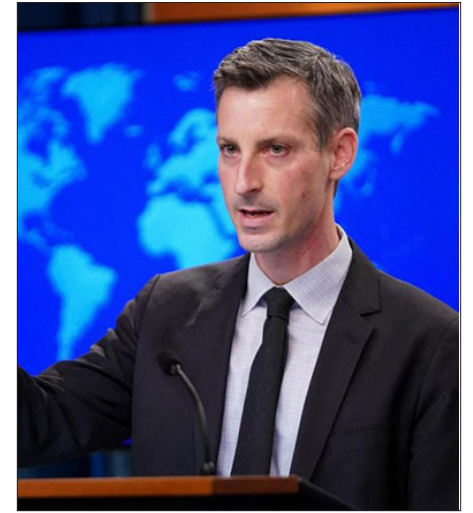
U.S. is Committed to Working With Armenia and Azerbaijan for Comprehensive Long-Term Peace

WASHINGTON, DC — The United States continues to work with Armenia and Azerbaijan and still sees an opportunity of comprehensive long-term peace between the two nations, Ned Price, spokesperson for the Department of State, said during a weekly press briefing in Washington on Wednesday.

Asked by a reporter about whether the U.S. remained optimistic about peace prospects in the region after the latest escalation in Nagorno-Karabakh in early August, Price said: “We are still working to do what we can to facilitate what we hope to see, and that is a comprehensive long-term peace between Armenia and Azerbaijan. You know that Secretary [of State Antony] Blinken recently had an opportunity to engage with the leaders of these countries. We did so, registering our deep concern about the recent fighting in and around Nagorno-Karabakh, including the casualties and the loss of life that had resulted from that.”

The spokesman for the Department of State said that Washington urged “immediate steps to reduce tensions and to avoid further escalations between the parties.”

“And the recent increase in tensions underscores, we believe, the need for a negotiated, comprehensive, and sustainable settlement of all remaining issues related to or resulting from the Nagorno-Karabakh conflict. So while we’ve seen an intensification of ten-

sions resulting in some violence, we are going to remain committed to working with the parties. We will continue to do so bilaterally, but also with likeminded partners in the EU and through our role as an OSCE Minsk co-chair to help the countries find that long-term comprehensive peace,” Price added.

Asked by the reporter whether Washington still saw the same level of “historic opportunities” as three weeks ago and “how much it has faded away”, Price said: “We absolutely still see an opportunity here despite the setbacks. We always recognized this was never going to be a linear process. We believe that through continued dialogue, continued engagement, including at the senior levels, we will be in a position to do everything we can to help advance that long-term comprehensive peace.”

Gyumri Man Arrested for False Bomb Threats

YEREVAN — Armenian law-enforcement authorities have arrested the man who called August 15 and August 16 with two false bomb threats and was charged with false reports of terrorism, the Prosecutor General’s office announced Friday.

An anonymous caller told police Monday and Tuesday he was planning to plant bombs at the regional tax and customs office in Gyumri, Armenia’s second city, as well as several other government buildings.

Police officers and specialists from the Ministry of Emergency Situations quickly determined that the bomb threats were false and confirmed that no explosive devices had been planted.

The arrested man was identified as resident of Gyumri J.S. He was detained on August 16 and the next day, the prosecutor supervising the investigation made a decision to institute proceedings against J.S. under the relevant articles of the Criminal Code of Armenia for giving false informa-

tion on terrorism, which created panic, paralyzing the work of several government institutions in Gyumri.

On August 18, a petition for his arrest as a preventive measure was filed with the court of general jurisdiction of the Shirak region, which was granted the same day.

ern districts of Azerbaijan and its Nakhichevan exclave across the Armenian territory. He guaranteed the safety of this route for Azerbaijanis.

If the decision is adopted by the government, the director of the National Security Service will have to ensure the adoption of a corresponding legal act within two weeks to guarantee the safety of the movement

of people, goods and vehicles through the new checkpoints. However, the draft does not specify what customs regulations will apply.

The draft has been placed on [e-draft.am](http://www.e-draft.am) for public discussions for the next two weeks until September 2. It is not clear when it may appear on the government’s agenda.

Lemkin Institute: Red Flag Alert – Azerbaijan Update

The Lemkin Institute calls on all international and state bodies to monitor Turkey and Azerbaijan for genocidal ideology and practices, to place pressure on Turkey and Azerbaijan to cease their genocidal threats against the Armenian people, and to reinforce the security of Armenians and the Armenian identity in the Republic of Armenia, the Republic of Artsakh, and in Diaspora communities worldwide.

A recent Telegram video making its way through Azerbaijani social media shows an Azerbaijani soldier tying what is allegedly an Armenian skull dug up from a nearby Armenian cemetery to the back of a military truck while fellow soldiers cheer.

In the wake of this new apparent atrocity, the Lemkin Institute for Genocide Prevention is once again issuing a Red Flag Alert for Azerbaijan, warning of threatened genocide against Armenians, both in the breakaway Republic of Nagorno-Karabakh (Artsakh) and in Armenia proper. The desecration of graveyards and other burial sites is a commonly seen atrocity in genocide, as it seeks to target, humiliate, destroy the identity, and deny the dignity of the target group, even after death.

The Lemkin Institute for Genocide Prevention would like to emphasize, in particular, one statement from our first Red Flag Alert for Azerbaijan, where we stated: “Given the extreme racialized othering of Armenians by the Azerbaijani government, military, press, and educational system, any Azerbaijani incursions into territories that include ethnic Armenians can be expected to be characterized by genocidal atrocities.”

The risk of genocidal atrocity is especially significant now, given the recent news of the transfer of

the Armenian-populated towns of Aghvano and Berdzor to Azerbaijan as well as the continued documented violations of the ceasefire agreement by Azerbaijan. Former Armenian Human Rights Defender Armen Tatoyan has reported Azerbaijani soldiers mass slaughtering animals and leaving their organs in water sources used by Armenian villagers in the region and poisoning the water supply. Tatoyan also reported that Azerbaijani soldiers have been firing on Armenian farmers in their fields outside of the towns, which endangers both the farmers’ livelihoods and an important source of food for the villagers in Aghvano and Berdzor.

The conduct of Azerbaijani soldiers during the 2020 war with Artsakh, where torture, murder, and beheading videos involving captured Armenian soldiers and civilians were common, as well as the many statements made by Azerbaijani president Ilham Aliyev that Yerevan (the capital of Armenia) is Azeri “historic land,” provide the larger genocidal context for current Azerbaijani atrocities.

The international community, especially NATO and its member countries, continues to ignore Azerbaijan’s genocidal statements, genocidal domestic ideological culture, and genocidal actions, all of which are supported and furthered by Turkey.

We call on all international and state bodies to monitor Turkey and Azerbaijan for genocidal ideology and practices, to place pressure on Turkey and Azerbaijan to cease their genocidal threats against the Armenian people, and to reinforce the security of Armenians and the Armenian identity in the Republic of Armenia, the Republic of Artsakh, and in Diaspora communities worldwide.

Armenian, Georgian Leaders Inaugurate

Continued from page 1

velopment in the region.”

“The Friendship Bridge, which we have built together, embodies the success of our cooperation and friendship,” the Georgian prime minister said, adding that it will help double traffic between the two countries.

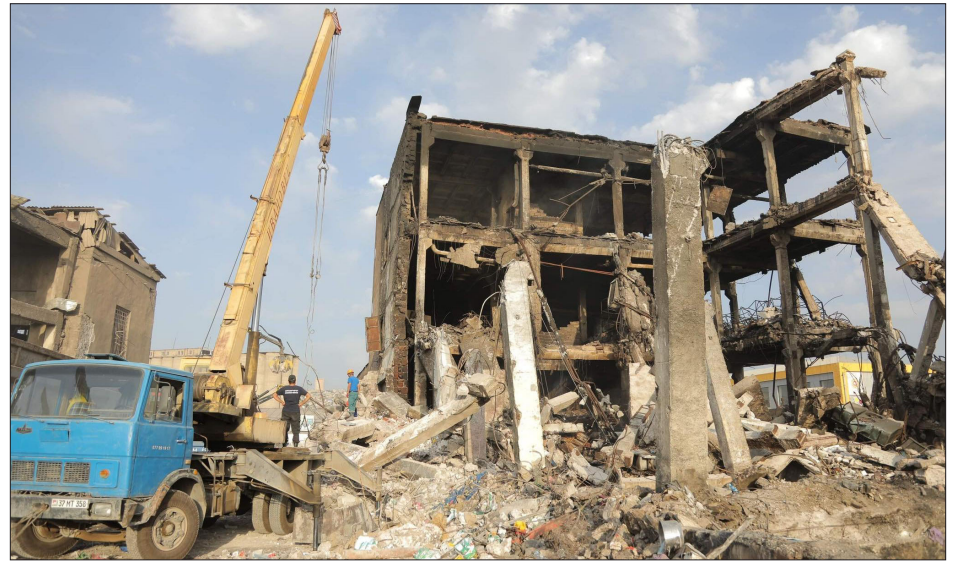
The construction of the bridge is a joint Armenian-Georgian project funded by the European Bank for Reconstruction and Development, as well as the governments of Armenia and Georgia. The project was carried out

through a \$6 million loan from the EBRD.

The contract for the design and construction of the bridge was concluded with Ariana Tunnel Dam Co. (Iran), and technical control was implemented by the joint company Soosung Engineering Co., Ltd and Korea Consultants International Co., Ltd. (Korea).

The construction of the 386-meter long Friendship Bridge over the Debed River was launched in April 2021. The width of the road is 8.35 m. The bridge is equipped with external lighting and drainage system.

No Indication of Terrorism or Criminal Intent in Surmalu Blast

YEREVAN — Armenian law-enforcement authorities say they have so far found no evidence to suggest that the recent deadly explosion and fire at a popular market in Yerevan was a result of a terrorist attack.

A total of 16 people were killed and 62 others were injured when a fireworks warehouse within the premises of the Surmalu shopping center exploded on August 14.

The death toll in the incident may rise to 17 as rescuers continue to search for one missing person presumed to have been at the epicenter of the explosion.

During a weekly cabinet meeting on Thursday Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan asked Argishti Kyaramyan, the head of the Investigation Committee, to comment on whether the explosion could be a terrorist attack.

“Various theories are being considered with the framework of the criminal case,” Kyaramyan said. “But at the moment there is no factual evidence in the case that would testify to a terrorist attack or other intentional crimes.”

Kyaramyan added that the evidence gained so far suggested that the explosion was a result of negligence.

Pashinyan, in his turn, said that the footage of the explosion and what proceeded it also suggested that there was smoke and fire before the power-

ful explosion that triggered a massive blaze in the sprawling shopping center.

The premier also reminded about his instructions after a powerful explosion at an ammonium nitrate warehouse in the port of Beirut in Lebanon two years ago to inspect all facilities in Armenia where explosive materials were stored and where there was a risk of similar explosions.

He said that the inspection conducted at the Surmalu shopping center in the spring of 2021 was part of the fulfilment of his instruction and asked the head of the State Supervision Service to submit a report on how his instruction was fulfilled in general.

Minister of Emergency Situations Armen Pambukhchyan reported that the search operation for one missing person continued at the scene of the tragedy. He said that rescue workers were looking for one missing person feared to be dead, since that person was near the very epicenter of the explosion.

Health Minister Anahit Avanesyan, meanwhile, said that most of the 62 people who were injured in the explosion and fire had already been discharged from hospitals and the few remaining patients were on their way to recovery. She confirmed that all current and future costs for the treatment of all injured persons were covered from the state budget.

EU Strongly Supports Ongoing and Future Efforts

Continued from page 1

pean Union has undertaken a more active stance now and plays a visible role at the highest possible level, by President Michel, as well as in regular consultations and visits of the EU Special Representative for the South Caucasus and the Crisis in Georgia Toivo Klaar. He was here again on 13 and 14 July. Therefore, we are in very regular contacts, President Michel is personally engaged.

These efforts are in no way in competition or against other actors; I need to underline this as we see many speculations on the matter. We need to speak about complementarity, not competition.

The three trilateral meetings, which took place in December in Brussels, in April, and on May 22, were all meant to support a sustainable solution. At the same time, and I think it’s

also appreciated by the leaders, Toivo Klaar, the EU Special Representative initiated high level meetings also hosted in Brussels between the Secretary of the National Security Council of Armenia Armen Grigoryan and Hikmet Hajiyev, Advisor of President of Azerbaijan Aliyev.

These high-level interventions, the quality of exchanges are the contribution we can make and EU is really committed to continue our efforts in these formats. Naturally, we listen to what the two countries want. But I repeat again - it is not a competition; it is complementarity with other efforts. We welcomed direct contact that happened on 16 July in Tbilisi. EU welcomes the direct communication that was established between the two foreign ministers. I think all these elements come together, and there are efforts to find sustainable solution between the two countries.’

Dr. Hrag Papazian Named as 19th Henry S. Khanzadian Kazan Visiting Professor in Armenian Studies at Fresno State

FRESNO — Dr. Hrag Papazian has been named as the 19th Henry S. Khanzadian Kazan Visiting Professor in Armenian Studies at Fresno State for the Fall 2022 semester. The Kazan Visiting Professorship was established in Fall of 2000.

Dr. Papazian graduated from the Social Anthropology MPhil program at the University of Oxford, and then continued with his DPhil studies at the same institution. His doctoral dissertation was on “Contesting Armenianness: Plurality, Segregation, and Multilateral Boundary Making among Armenians in Contemporary Turkey.”

Dr. Papazian was born in Beirut, Lebanon, and attended and graduated from Hamazkayin’s “Djemaran” College. He was very actively involved in Armenian community life since his early childhood, in cultural activities, sports, and community service.

As part of his duties as Kazan Visiting Professor, Dr. Papazian will be teaching a course “From Genocide to Post-Genocide Experience: Armenians under Late Ottoman and Turkish Republican Rule.” The goal of the course is to examine the history of the Armenian Genocide in the late Ottoman period and explore the fate of survivors who remained in the emerging Republic of Turkey until contemporary times.

Dr. Papazian’s research interests focus on issues of identity, group formation, inter-group relations, ethnicity, nationalism, diaspora and transnationalism, and politics and conflict. His doctoral research was on Armenians in contemporary Turkey, but he has also been conducting research in Armenia during the past two years.

For the past academic year, Dr. Papazian has been a Promise Armenian Institute post-doctoral fellow in the department of anthropology at UCLA.

He taught as an Adjunct Lecturer at the American University of Armenia from Fall 2019 to Spring 2021 and taught three courses there: “Introduction to Cultural Anthropology,” “Cultural Geography,” and “Research Methods.”

While at Fresno State, Dr. Papazian will give three public lectures, under the general title of “Armenians and ‘Other Armenians’ in Contemporary Turkey.” The first lecture of the series on “The Christian Armenian Community” will take place in-person at 7:00PM on Friday, September 9 at the Smittcamp Alumni House on the Fresno State campus. The second lecture will discuss Muslim and Alevi Armenians who have been getting more and more vocal and visible during the past few decades in Turkey. The third lecture will examine the recently emerged community of migrant Armenians arriving from the Republic of Armenia since the early 1990s. Throughout his lectures, Dr. Papazian will be also discussing relations between these different factions of Armenians in contemporary Turkey.

For information about Dr. Papazian’s lectures please follow Armenian Studies on its Facebook page, @ArmenianStudiesFresnoState or visit the Armenian Studies Program website, <https://cah.fresnostate.edu/armenianstudies/index.html>.

SAS and NAASR to Hold an International Conference on the Technologies of Communication and Armenian Narrative Practices Through the Centuries

BELMONT, MA-The Society for Armenian Studies (SAS) and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) will hold a major international in-person conference on September 17-18, 2022, at NAASR’s headquarters in Belmont, MA. Titled “Technologies of Communication and Armenian Narrative Practices Through the Centuries,” the conference aims to foster an interdisciplinary conversation with researchers working across historical periods and different themes pertaining to communication and narratives.

From Cilician era Armenian manuscripts to nineteenth-century newspapers, to exciting new forms of digital storytelling today, Armenians have always taken advantage of the most contemporary technologies for conveying information and producing knowledge. In adopting these infor-

mation technologies, Armenians have made them their own: Armenian iconographic and book arts are in conversation with imperial neighbors but develop their own styles; Armenian newspapers became a vehicle for the development of the modern Armenian vernacular and an opportunity to plumb the depths of Armenian history; and TUMO, the Center for Creative Technologies in the Republic of Armenia pushes boundaries of digital storytelling. Focusing on technologies of communication (i.e., manuscripts, print, visual, and digital media) this conference aims to foster an interdisciplinary conversation with researchers working across historical periods around the question of how technologies of communication have impacted Armenian narrative style and practices (such as modes of storytelling, narrative structure, and exegetical principles), and reversely

Pasadena’s Vrej Pastry Named 41st Assembly District’s Small Business of the Year

In a ceremony in Sacramento, Assemblymember Chris Holden honored Vrej Pastry as “Small Business of the Year” for the 41st Assembly District.

Vrej and Armig Tomboulian—co-owners of Vrej Pastry, accepted the recognition during the annual Small Business of the Year luncheon organized by the California Small Business Association. Vrej Pastry recently celebrated their 28th anniversary. The company is located at 1074 N. Allen Ave.

“The fabric of Pasadena is made of local small businesses that provide us a glimpse of culture through traditional food,” said Assemblymember Chris Holden. “From Lebanon to Pasadena, the Lebanese and Armenian sweets have a place in my heart. Frank and Armig embody the small business American dream.”

Vrej Tomboulian was born and raised in a small town in Lebanon to a family of bakers. His father owned a well-known bakery where Vrej would spend much of his time after school, helping customers and learning to bake. In his 30’s, he began traveling to and from the US as a tourist. Armig Tomboulian was born and raised in Lebanon as well. After graduating high school, she began working for a jewelry store as a receptionist, often assisting the owners with design.

One evening in August 1987, Vrej had returned to Lebanon and visited a neighbor, where Armig would be tutoring. The two met and married after a month. In 1988, the couple moved to San Diego, CA searching for the American Dream. They started a family, having two daughters. Vrej and his brother partnered to open a fast food restaurant, but Vrej wasn’t happy.

After many trials and tribulation, Vrej and Armig decided to move to Pasadena, where they found a warm and supportive Armenian community in which they raised their children, and in 1994, opened the doors to their business, Vrej Pastry.

At first, Vrej would do all the baking and designing, while Armig tended to customers. Armig began to pick up some techniques, learning what she could from Vrej, then finding other resources to learn more about cake design. The early years were difficult, but they were blessed. The business began to grow, and additional staff was hired. Customers would come from all parts of California, and eventually, other states. The demand for their desserts were so high, customers would request additional locations.

“We’ve been in business for 28 years and called Pasadena our home. We are so excited to be honored as small business of the year and to continue sharing our Lebanese and Armenian homemade desserts with everyone,” the couple said.

For more information about Vrej Pastry, visit <https://vrejpastryca.com/>

how Armenian narrative practices have shaped each new technology.

Scholars from Armenia, the U.S., Hungary, and Australia, will deliver exciting papers on the topic. The conference will feature four panels: Narrative Practices and Power; Adapting to change: Mobility, Changing Socio-Economic Patterns, and Technologies of Communication; Technologies of Communication and Identity Making; Can the Provinces Speak? Mainstreaming Peripheral Narratives and Perspectives on Ottoman-Armenians. “Most of the papers delivered at this conference are by young and uprising scholars. The interdisciplinary and cross-cultural perspectives and the depth of the topics of the papers are just breathtaking,” noted Prof. Bedross Der Matossian, President of the Society for Armenian Studies (SAS). He continued, “It is indeed an honor to cooperate with NAASR on hosting its first in-person conference in the newly renovated Vartan Grigorian Building. I would like to thank Drs. Dzovinar Derderian and Christophe Sheklian for spearheading this project and extend my gratitude to the different Armenians Studies Programs and Chairs for co-sponsoring the conference.”

Marc Mamigonian, Director of the Academic Affairs at NAASR, commented “NAASR is excited to cospon-

sor and host this important conference. It is the first chance to have a major academic event at our new building and a welcome opportunity to continue our collaboration with SAS and the other co-sponsors.”

The organizers Dzovinar Derderian and Christopher Sheklian, are thrilled by the depth of the papers that will be offered at the conference. “We believe that the variety of the papers, spanning disciplines and historical eras, will foster a unique and productive conversation. Our hope is that the arrangement of panels will create intellectual connections that will push Armenian Studies in new and exciting directions,” they added.

The conference was made possible with the support of University of Southern California, Institute for Armenian Studies; Mashtots Chair in Armenian studies, Harvard University; Armenian Studies Program, California State University, Fresno; Armenian Studies Program; University of California, Irvine; and Krikor and Clara Zohrab Information Center, NYC; and the Center for Armenian Studies, University of Michigan, Ann Arbor.

To view the full program, please visit the SAS website.

The conference is open to the public.

ԷԶԵՐ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԷՆ

ՍԱԼՄԱՍԻ ԶՆՉԱԿԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Սալմասար գտնուելով պարսկա-թրքական սահմանագլխի վրայ եւ ըլլալով դրացի Վասպուրականին, չնորհիւ իր այդ բացառիկ աշխարհագրական դիրքին եւ ունեցած հոծ հայ ազգաբնակչութեան, սկիզբէն ի վեր խոշոր եւ կարեւոր դեր կատարած է հայ ազատագրական-յեղափոխական շարժումներու ընթացքին: Սալմաստի գաւառը կը ներկայացնէ բոլորաձեւ հարթ դաշտավայր մը, երեք կողմէն շրջապատուած ցած լեռներով, իսկ արեւելքէն՝ Ուրմիոյ լիճով: Գաւառը բաղկացած էր մօտ 60 գիւղերէ, կեդրոն ունենալով Դիլման քաղաքը (այժմ Շահմուր): Կային 5 գուտ հայաբնակ գիւղեր: Հաֆթվանս (400 տուն), Փայաջուկ (325 տուն), Մահլամ (200 տուն), Ղալասար (120 տուն), Սառա (80 տուն) եւ շարք մը թրքախառն եւ ասորախառն գիւղեր: Սալմաստի ամբողջ հայ ազգաբնակչութեան թիւն էր մօտ 12 հազար հոգի: Ժողովուրդը ընդհանուր առմամբ բարեկեցիկ էր: Կային նաեւ բաւականաչափ հարուստ վաճառականներ, որոնք առեւտրական կապեր կը պահէին Կովկասի եւ Ռուսաստանի հետ: 80ական թուականներու սկիզբներուն, գաւառի հայութեան մէջ տիրող բարեբեր, կենցաղը՝ նահապետական էին, իսկ մշակութային վիճակը շատ ողորմէն լի պատկեր մը կը ներկայացնէր:

Ռուս-տաճկական պատերազմէն ետք (1877-1878) Սալմաստ կու գան քանի մը վանեցի եւ պոլսեցի (Ռուբէն Աճէմեան) ուսուցիչներ, որոնք քիչ շատ կը կանոնաւորեն դպրոցական գործը: 80ական թուականներու վերջերուն, Սալմաստի մէջ հանդէս եկան նոր գաղափարներով տոգորուած շարք մը երկուոր գործիչներ՝ Գօրջեան, Ագրիպասեան, Մկրտիչ Աւետիսեան եւ ուրիշներ: Անոնք առաջին հերթին բարեկարգեցին եւ նոր հիմքերու վրայ դրին դպրոցական գործը, անոնց միջոցաւ սկսան արտասահմանէն ստացուիլ հայերէն թերթեր եւ գրականութիւն: Սկսաւ նոր, թարմ հոսանք մը եւ ընդհանուր ոգեւորութիւն երիտասարդութեան մէջ: Այդ նոր գործիչները արմենական առաջին առաքեալներն էին, հայ ազատագրական շարժումներու նախակարգայինները: Անոնք պարզ, իտէպլիստ ազատամիտներ էին՝ ոգեւորուած Ռաֆֆիի «Կայծեր»ով, Պուլկար ազատագրական օրինակով եւ այդ ժամանակ լույս տեսնող «Արմենիա»-ի հայրենասիրական մանկական թոթովանքներով: Գօրջեանը եւ Ագրիպասեանը իրենց սկսած շարժումը ընդհանրացնելու եւ քարոզչական-կազմակերպչական աշխատանքներ տանելու նպատակով որոշեցին անցնիլ վան, բայց դժբախտաբար ճանապարհին երկուքն ալ նահատակուեցան եւ առաջին գոհերը հանդիսացան հայ ազատագրական շարժումի: Գործնական քայլը արդէն առնուած էր, որուն չուշացան հետեւելու ուրիշները:

1888 թուին՝ Մ. Աւետիսեանի

ջանքերով Հաֆթվան գիւղին մէջ կազմուեցաւ Արմենական առաջին ամբարձր տեղացի երիտասարդներէն: Այդ ամբողջ գործունէութիւնը կը սահմանափակուէր «Արմենիա»-ի, Ռաֆֆիի գրքերուն եւ զանազան պրոչիւրներուն ընթերցումով եւ հայրենասիրական երգեր երգելով: Հետագային՝ Հաֆթվանը, չնորհիւ այդտեղ Համախմբուած շարք մը վանեցի գործիչներու՝ Մ. Աւետիսեանի, Ներսէս Պոգրիկեանի (Շիկահեր), Օտեան եղբայրներու եւ այլոց, դարձան արմենականութեան կեդրոնավայրը ոչ միայն Սալմաստի, այլ նաեւ, Վասպուրականի եւ արտասահմանի համար:

1890 թուականի Կարնոյ եւ Պոլսոյ ցոյցերը մեծ խանդավառութիւնը յառաջացուցին Սալմաստի հայութեան մէջ, որոնցմէ լայն չափերով օգտուեցան արմենականները, քանի որ Սալմաստի մէջ բացի իրենցմէ գոյութիւն չուէր կազմակերպութիւն: Այդ ցոյցերէն անմիջապէս ետք, սկսան Կովկասէն Սալմաստ գալ անհատ յեղափոխականներ, որոնք կը զբաղէին գլխաւորաբար Սալմաստ-Վան գծի ուսումնասիրութիւնով: Այդ նորեկ յեղափոխականներէն Սալմաստի հայերը իմացան որ արտասահմանի մէջ հիմնուած է նոր կազմակերպութիւն մը՝ Հնչակեան կուսակցութիւնը, իր պաշտօնաթերթ՝ «Հնչակ»ով, որ նպատակադրած է կազմակերպել, գինել հայ ժողովուրդը եւ ապստամբութեան միջոցով ազատագրել Տաճկահայաստանը սուլթանական լուծէն: Կարնոյ եւ Պոլսոյ ցոյցերը այդ կուսակցութեան անդրանիկ քայլերն էին: Ազատ եւ մեծ քանակութեամբ ստացուող «Հնչակ»ները յափշտակութեամբ կը կարդացուէին բոլորի կողմէ: Ժողովուրդի ոգեւորութիւնը իր գագաթնակէտին հասաւ երբ Սալմաստէն դէպի վան անցան Նազարէթ Լուսիկեանի, Արթիւր Օհանջանեանի, Մարտիրոս Հնչակեան գինուած խումբները: Սալմաստը՝ չնորհիւ իր աշխարհագրական դիրքին եւ պարսիկ կառավարութեան բարեհաճ վերաբերման քիչ, չուտով դարձաւ կարեւոր եւ ապահով կայան՝ Տաճկահայաստան անցնող գործիչներու եւ խումբերու համար: Այդ հանգամանքին շնորհիւ կարճ միջոցի ընթացքին, Սալմաստը լեցուեցաւ զանազան կուսակցութիւններու պատկանող յեղափոխականներով: Պէտք է ըսել որ գոյութիւն ունեցող կուսակցութիւններու՝ Արմենական, Հնչակեան եւ Դաշնակցական փոխյարաբերութիւնները գրեթէ թշնամական էին: Այդ պատճառով Սալմաստը բաժնուեցաւ այսպէս ասաց՝ ազդեցութեան գոտիներու: Արմենականները սկիզբէն հաստատուած էին Հաֆթվան գիւղին մէջ եւ մինչեւ վերջ չկարողացան մուտք գործել ուրիշ գիւղեր: Հնչակեանները կեդրոնավայրն էր Ռաֆֆիի ծննդավայր Փայաջուկ գիւղը, որու ամբողջ բնակչութիւնը՝ բացի երկու վաշխառու վաճառական ընտանիքէն, անգա-

մագրուած էին Կուսակցութեան: Տեղացիներէն հնչակեան խումբեր կային նաեւ Սալմա, Սարամետրիկ, Վարդան եւ Սէյտավար (Խոյի շրջան) գիւղերուն մէջ: Դաշնակցականները գրաւած էին Ղալասար եւ Մահլամ գիւղերը:

1895 թուականի սկիզբները Կեդրոնի հրահանգով, որպէս Հնչակեան լիազոր ներկայացուցիչ՝ Սալմաստ կու գայ թիֆլիսցի Յոլակ Սարկաւազը մի քանի ընկերներով: Մինչ այդ Յոլակ Սարկաւազը եղած էր Տաճկահայաստանի մէջ, գործիչ էր Ժիրայրի հետ եւ մասնակցած՝ անոր կազմած ասպատակային խմբերուն: Ան չափազանց եռանդուն, փորձառու եւ երկաթէ կամքի տէր գործիչ էր: Սարկաւազը ամուր հիմքերու վրայ դրաւ Հնչակեան կազմակերպչական գործը, Սալմաստի շարքերուն մէջ մտցուց խիստ կարգապահութիւն եւ կանոնաւոր կապ հաստատեց Կեդրոնի եւ Թաւրիզի ու վանի մասնաճիւղերուն հետ: Վանի եւ Սալմաստի մէջ կ'երթեկեկէին երկու կուսակցական սուրհանդակներ, որոնք միեւնոյն ժամանակ վալադի (ուղեցոյց) դեր կը կատարէին՝ առաջնորդելով երկիր մտնող կամ երկրէն եկող գործիչներուն ու խումբերուն: Երկուքն ալ ազգով՝ ասորի, կուսակցութեան անդամ էին եւ լաւ կը տիրապետէին հայերէն եւ քրտերէն լեզուներում: Բացի ասոնցմէ՝ վանի հետ կապ կը պահուէր տեղացի ասորիներու միջոցով, որոնք զբաղուած էին Սալմաստի եւ վանի միջեւ զանազան ապրանքներու փոխադրութեամբ:

Պապը Ալիի ցոյցէն եւ Զէյթունի ապստամբութենէն ետք, որոնք խանդավառած եւ ոգեւորած էին ամբողջ հայութիւնը, Սալմաստը սկսաւ լեցուիլ հայ յեղափոխականներով: Կու գային կովկասահայ եւ արտասահմանեան գործիչներ եւ մարտիկներ, հնչակեաններ եւ դաշնակցականներ:

1895 թուականի վերջերուն՝ Փայաջուկ հաքուած էին մօտ 40 հնչակեաններ, որոնք գրեթէ բոլորն ալ եկած էին Կովկասէն, իրենց հետ բերելով բաւականաչափ գէնք եւ ուղեւորութեան գրասենեակը եւ գինապահեստը կը գտնուէր Տէր Աբրահամեաններու տունը: Մտաւորական ընկերներուն մէջ մասը կ'ապրէր Ռաֆֆիին ստանը, իսկ միւս մասը՝ եկեղեցւոյ բակին սենեակներուն մէջ: Առ հասարակ գիւղացիները ուրախութեամբ երկուորները կը տանէին իրենց տունը եւ կը հոգային անոնց բոլոր կարիքները: Հետագային՝ Սարկաւազը մի քանի դատարկ տուներ՝ վերածեց զօրանոցներու եւ այդտեղ համախմբեց բոլոր մարտիկները: Յոլակ Սարկաւազը ոչ միայն մեծ հոգ կը տանէր մարտիկներու գինավարժութեան վրայ, այլեւ՝ օգտուելով բազմաթիւ մտաւորական ընկերներու ներկայութեան՝ յաճախ կը կազմակերպէր մարտիկներու եւ գիւղի երիտասարդութեան համար դասախօսական ժողովներ, ուր կը բացատրուէր Կուսակցու-

թեան ծրագիրը, կազմակերպչական խնդիրները եւ կամ տեղի կ'ունենային «Հնչակ»-ի եւ յեղափոխական գրականութեան մասնալական ընթերցանութիւն:

1896ի սկիզբները Կուսակցութեան Վասպուրականի ներկայացուցիչ՝ Մարտիրոսի եւ վանի մասնաճիւղի դիմումներուն հիման վրայ՝ Կեդրոնի հրահանգով Սալմաստի մէջ եռանդուն աշխատանքներ կը սկսին՝ վան ուղարկելու գինակիր խումբ մը:

Նոյնիսկ Տաճկահայաստանի մէջ մասնալական շարդերու ժամանակ պարսից հիւպատոսները, անշուշտ իրենց կառավարութեան հրահանգով, էրզրումի եւ Խարբերդի մէջ լայն կը բանային իրենց հիւպատոսարաններու դռները եւ ապաստան կու տային հազարաւոր հայերու եւ կը պաշտպանէին գանձը թուրք ջարդարարներին եւ այդ այն ժամանակ՝ երբ օրինակ, վանի մէջ «մարդասէր» եւ «քրիստոնեայ» Անգլիայի հիւպատոսը անձամբ թրքական թնդանօթներով կը ուժեղացնէր հայկական թաղերը:

1896 թուի ամրան սկիզբը, Հնչակեան «Շանթ» խումբը, որու կազմին մէջ կը մտնէին աւելի քան 80 հոգի, մտաւորականներ եւ մարտիկներ՝ գրեթէ վերջացուցած էր իր նախապատրաստական աշխատանքները եւ կը պատրաստուէր վան մեկնիլ: Արդէն Պագուէն եկած էր «Շանթ»-ի ընդհանուր ղեկավար եւ լիազոր ներկայացուցիչ նշանակուած՝ Ղազարեցի Մելքոն Ասլիբէկեանցը (Մոզպետ), վառվռուն եւ զարգացած երիտասարդ մը, անոր օգնական թաւրիզցի մտաւորական Սեդրակ Միրզայեանցը (Վարդ Աղասպան), թիֆլիսցի Մալխաս Քացախեանը, ուսուցիչ Բագրատ Գավաֆեանը, ուսական բանակի սպայ Եղիշէն, դարբաղցիներ Նիկոլը եւ Հայրապետը, պուլկարահայ Մինասեանը (Աճէմ Մանուէլ) եւ քանի մը ուրիշ մտաւորականներ: Խումբի գինուորական հրամանատարն էր նշանաւոր մարտիկ եւ տեւորիստ Մշոյ Ալեղէն դիւղացի Աւօն: Ճիշդ նոյն ժամանակ, երբ քանի մը օրէն խումբը, որ արդէն պատրաստ էր եւ պիտի մեկնէր վան, հանկարծ լուր ստացուեցա որ վանի մէջ տեղի ունեցող երկարատեւ եւ անհավասար կռիւներէն ետք, բոլոր յեղափոխական խումբերը - արմենական, հնչակեան եւ դաշնակցական - ստիպուած՝ հեռացած են քաղաքէն, անցած՝ Վարդա եւ այնտեղէն դիմած դէպի պարսկա-թրքական սահմանագլուխը, Սալմաստ անցնելու նպատակով: Այդ լուրը ստանալով՝ անմիջապէս հնչակեանները, արմենականները եւ դաշնակցականները միջ-կուսակցական ժողով մը կը գումարեն եւ 40 հոգիէ բաղկացած խառն ձիւղոր խումբ մը օգնութեան կ'ուղարկեն դէպի սահմանագլուխ: Խումբը հասնելով սահմանամերձ պարսկական Ղոթուրան եւ իմանալով որ Մար-

ՍԱԼՄԱՍՏԻ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 13-էն

տիկի եւ Պետոյի խումբերը ամբողջովին ջարդուած են, ազատուած է միայն հնչակեան վալադ Սիմոնը, որ պարսկական սահմանը անցնելով ձերբակալուած է պարսիկներու կողմէ եւ կը գտնուի Ղոթուրի բանտին մէջ: Խումբը՝ Սիմոնը բանտէն ազատելով, անոր հետ կը վերադառնան Սալմաստ: Նոյն օրը երեկոյեան, «Շանթ» ընդհանուր ժողովին ներկայութեամբ գերեզմանալին լուծեան մէջ՝ Սիմոնը զեկուցեց զէպքերու մանրամասնութեան մասին:

Վանի կռիւներու ողբերգական պատճառը եւ երեք կուսակցական պարագլուխներու ու անոնց հետ եղող 900է աւելի երիտասարդներու նահատակութիւնը խոր կսկիծ պատճառեց Սալմաստի մէջ համախառնութեամբ բոլոր լեղափոխականներուն եւ տեղացիներուն: Հարուածը ծանր էր նամանաւանդ այն տեսակէտով, որ երեք կուսակցութիւններն ալ միաժամանակ կը կորսնցնէին իրենց վասպուրականի հեղինակաւոր, ժողովուրդին կողմէ սիրուած եւ կազմակերպչական մեծ ընդունակութիւններ ցուցաբերած պարագլուխները եւ կը քայքայուէին, կը կազմալուծուէին անոնց անապառ եռանդով եւ անման զոհողութիւններով ստեղծուած գործը:

Հնչակեան Մարմինը՝ նկատի ունենալով որ պատահած այդ դժբախտ զէպքերը կրնան ընդհանուր յուսալքում եւ կազմակերպչական քայքայում առաջացնել վասպուրականի մէջ, որոշեց շտապեցնել կուսակցութեան նոր ներկայացուցիչը եւ «Շանթ» խումբի մեկուսմանը զէպի վան: Այդ նպատակով Թաւրիզէն եկան Գործադիրի ներկայացուցիչ Ռաֆայէլ Մովսէսեանը, Սեդրակ Միրզայեանցը եւ ուրիշներ: Խումբը իր ամբողջ կազմով մօտ 80 հոգի - կը գտնուէր, կուսակցութեան խոշոր նիւթական եւ բարոյական աջակցութիւններ մատուցած, գիւղին մէջ մեծ հեղինակութիւն վայելող վաճառական Նազար Ղուկասեանի ընդարձակ աջակից մէջ: Բոլոր պատրաստութիւնները վերջանալէ յետոյ, նշանակուեցաւ «Շանթ» խումբի մեկուսման օրը: Այդ օրը երեկոյեան՝ աչգիին մէջ եւ բոլոր գիւղացիներու մասնակցութեամբ տեղի ունեցաւ միթիւնկ, ուր ոգեւորիչ ճառերով հանդէս եկան՝ Մոզպետ, Ռաֆայէլ, Միրզայեանց, Մալխաս եւ ուրիշներ:

Անցան մի քանի սպասողական ծանր օրեր: Յետոյ լուր ստացուեցաւ որ խումբը առանց փորձանքի հասեր է սահմանագլուխ եւ կը փորձէ անցնիլ տաճկական հողը, բայց շուտով պարզուեցաւ որ վանի զէպքերէն ետք, թուրք կառավարութիւնը ցանկալով կանխել Պարսկաստանէն հաւանական նոր խումբերու վասպուրական մուտքը, կանոնաւոր զօրքերով եւ քիւրտերով խիստ հսկողութեան տակ առած էր թուրք-պարսկական սահմանագիծը:

«Շանթ» խումբին վասպուրական մտնելու բոլոր փորձերը անյաջող կ'անցնին եւ մի քանի ընդհարումներէ յետոյ՝ ստիպուած կ'ըլլայ վերադառնալ Սալմաստ: Ատկէ քիչ ետք՝ Սալմաստի մէջ ամախառնութեամբ դաշակցականները, որոնց կատարելիք ինչ որ խոշոր լեղափոխական գործողութեան մասին արդեն լուր տարածուած էր ամէն կողմ, - բայց եւ այնպէս՝

դրութիւնը փրկելու նպատակով, ուսաստիճան դեկավարներու ճնշման տակ, կազմակերպեցին Խանասորի արշաւանքը:

Տաճիկ կառավարութիւնը, նկատի ունենալով որ թուրքիա մտնող հայ խումբերու կեդրոնավայր կը հանդիսանայ Սալմաստը, իսկ պարսիկները ցոյց կու տան անոնց ամէն տեսակ աջակցութիւն եւ բարեացակամ վերաբերմունք, Սալմաստ ուղարկեց Խոյի հիւպատոս Ռեզա պէյը, որուն պահանջով եւ անմիջական մասնակցութեամբ՝ պարսիկներու կողմէ սկսան հայ գիւղերը մասսայական խուզարկութեանց ենթարկել, նպատակ ունենալով ձերբակալել հայ լեղափոխականները եւ զանոնք յանձնել թուրք կառավարութեան: Խուզարկութիւններէն քան ի մը օր առաջ, պարսիկ իշխանութիւնները զաղտնորէն նախագրուչացուցած էին հայ գիւղերու մէջ կատարուելիք խուզարկութիւններու մասին եւ առաջարկելով որ իրենց գիւղերը եղած բոլոր երկուոր լեղափոխականները հեռացնել Սալմաստի չարակից շրջանները կամ մօտակայ լեռները:

«Շանթ» խումբին մէկ մասը կովկասէն վերադառնալէ յետոյ, Սալմաստի մէջ մնացին Յոլակ Սարկաւազը եւ 40-ի չափ երկուոր մարտիկներ: 1896ի չարագուշակ համազումարին մէջ տեղի ունեցած պառակտումէն ետք՝ վերակազմուած կեդրոնական վարչութեան հրահանգով Սալմաստ եկաւ Փարամազ, որ պիտի անցնէր վան իբրեւ վասպուրականի լիազոր ներկայացուցիչ, նահատակուած Մարատի կի փոխարէն: Փարամազ Սալմաստի մէջ զգալի չափով ուժեղացուց Հնչակեան կազմակերպութիւնները եւ նկատի ունենալով Սալմաստի բացառիկ դիրքը եւ վասպուրականի հետ կանոնաւոր կապ պահպանելու կարեւոր դերը՝ հաստատեց մնայուն Զինուորական վարչական Մարմին:

Վանի մասնաճիւղը իր նամակներով անընդհատ կը պահանջէր չուչացնել վասպուրականի համար լիազոր ներկայացուցիչի առաքումը, որուն համար սակայն կը պակասէին անհրաժեշտ նիւթական միջոցներ, որոնք որեւէ տեղէ ստանալու ոչ մէկ յոյս կար: Այդ զէպքին մէջ ալ օգնութեան հասան կուսակցութեան միշտ նիւթապէս եւ բարոյապէս օժանդակած, Փայաջուկի ամէնէն ականաւոր զէմքերէն՝ Նազար Ղուկասեանը, որ այդ նպատակին համար տրամադրեց խոշոր գումար մը, որով հնարաւորութիւն տրուեցաւ 1897 թուի ամառը, Փարամազին՝ իր 40 հոգիէ բաղկացած խումբով մշեցի Սեւոյի խմբապետութեամբ՝ անցնիլ վան, Սալմաստի մէջ ներկայացուցիչ նշանակելով արչքաստորապուցի Հայկ Ֆէլէկեանը (Արշալոյս Խաժակեան) որ վերին աստիճան եռանդուն եւ զարգացած երիտասարդ մըն էր: Փարամազ՝ իր խումբով շարք մը կռիւներէ ետք՝ ապահով կը հասնի վան: Մասնաճիւղի վարչութեան կարգադրութեամբ խումբին մէջ եղող տեղացի մարտիկները, որոնց մէջ կը գտնուէին վանցի Արտակը, Աւօն, Սեւ Մեղքոնը (Ազատ Ոստանիկ) եւ շատ ուրիշներ կ'ուղարկուէին մօտակայ գիւղերը, իսկ խումբի մի միւս անդամները՝ խմբապետ Սեւոյի հետ, իրենց զէնքերուն մէկ մասը ձգելով վան, կը վերադառնան Սալմաստ նոր յանձնարարու-

Հայաստանի Կամաւորները Առանձնայատուկ Պիտի Ըլլան.

«Starmus»-ի Համահիմնադիրը Հանդիպեցաւ Երիտասարդներուն

Հայաստանի մէջ 5-10 Սեպտեմբերին տեղի ունենալիք միջազգային «STARMUS VI» փառատօնի շրջանակներուն մէջ, փառատօնի համահիմնադիր աստղաբանագէտ Գարիկ Իսրայէլեանը հանդիպեցաւ կամաւորներու հետ, որոնց ներկայացուց փառատօնին փիլիսոփայութիւնը, գաղափարը եւ հնարաւորութիւնները: Գարիկ Իսրայէլեանը նախ շնորհակալութիւն յայտնեց կամաւորներուն, որ արձանագրուած են եւ ցանկութիւն յայտնած՝ մասնակցելու «STARMUS VI» փառատօնին:

Փառատօնին համահիմնադիրը երիտասարդներուն վստահեցուց՝ անոնց շատ հետաքրքրական եւ արդիւնաւէտ շաբաթ կը սպասէ: «Բոլոր փառատօններուն միշտ կամաւորներ ունեցած ենք, բայց ամենաառանձնայատուկ կամաւորները պիտի ըլլան Հայաստանի կամաւորները, ես անոր մէջ չեմ կասկածիր: Ինչո՞ւ, որովհետեւ նման կարգի գիտնականները Հայաստան երեւի թէ առաջին անգամ կու գան: Զեզի համար շատ հետաքրքրական պիտի ըլլայ տեսնել, թէ որու հետ պիտի աշխատիք:

Հայաստանի մէջ, մանաւանդ վերջին տարիներուն, շատ դժուար եղած է երիտասարդներուն կեդրոնանալ ինչ-որ բանի վրայ՝ պատեւրագմի, քաղաքական խնդիրներու, քաղաքականացուած մետաղաշտի պատճառով:

Եթէ գտնուած են երիտասարդներ, որոնք, չնայած այդ բոլոր բարդութիւններուն, հետաքրքրուած են եւ փափաքած են այս փառատօնին մասնակցիլ, օգնել, այդ ինծի համար շատ ու շատ աւելի կարեւոր է, քան, եթէ փառատօնը ըլլար եւրոպական ինչ-որ այլ երկրի մէջ: Հայաստանեան պայմաններ-

ութիւններով: 1897ի վերջերը վանի մասնաճիւղի դիմումներուն հիման վրայ, Հայկ Ֆէլէկեանը 20 մարտիկներով, մշեցի Սեւոյի խմբապետութեամբ՝ անցան վան, փոխադրելով բաւականահայ գէնք եւ գիրքեր: Խումբը՝ ճանապարհին անընդհատ կռիւի առնելով թշնամիին հետ՝ մեծ դժուարութիւններով կը հասնի վարագ: Այնտեղ կը պարզուի, որ կառավարութեան ձեռք առած խստութիւններուն պատճառով, խումբին համար անհնարին կը դառնայ քաղաք մտնել, ստիպած՝ քանի մը օր կը սպասեն վարագի մէջ, մինչեւ որ վանէն կու գան ընկերները եւ Հայկն ու խումբին մի քանի կարեւոր անդամները ապահով կը փոխադրեն քաղաք: Շարք մը խորհրդակցական ժողով-

րուն մէջ ունենալ այսպիսի երիտասարդներ՝ ինծի փոփոխութիւններու յոյս կու տայ», նշեց Իսրայէլեանը:

Հանդիպման ընթացքին ան պատմեց, թէ ինչպէս կրցած են ընդամէնը 30 կամաւորներով պատշաճ կազմակերպել «STARMUS II»-ը, երբ միայն բրիտանացի տեսաբան բնագէտ Սթիվըն Հոքինկին օգնելու եւ ուղեկցելու համար ներգրաւուած էր 3-4 կամաւոր: Յիշեց, թէ ինչ դժուարութիւններ ունեցած են «STARMUS III» փառատօնին ժամանակ: Ան նաեւ պատասխանեց կամաւորներու հարցումներուն:

Աստղաբանագէտը յոյսով է, որ «STARMUS»-ը պիտի բարձրացնէ երիտասարդներու շրջանակին մէջ գիտութեան նկատմամբ հետաքրքրութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ Հայաստանի մէջ նմանատիպ նոր փառատօնը պիտի կազմակերպուի:

«Թող «STARMUS»-ը պատճառ հանդիսանայ, որ Հայաստանի մէջ գիտութեան նկատմամբ վերաբերմունքին մէջ փոփոխութիւն ըլլայ», ընդգծեց Իսրայէլեանը:

«STARMUS VI» փառատօնին կամաւորները համակարգող Տիանա Պալասանեանը յայտնեց, որ 16 Օգոստոսին մեկնարկեց կամաւորներու ուսուցման շարք, որպէսզի անոնք շատ լաւ պատկերացում ունենան փառատօնին մասին եւ պատրաստ ըլլան փառատօնին: «Ունինք մօտ 180 կամաւոր Հայաստանի գրեթէ բոլոր համալսարաններէն: Կը մասնակցին անոնք, որոնք անգլերէնի լաւ իմացութիւն ունին, որովհետեւ «STARMUS»-ը միջազգային փառատօն է, եւ մենք կ'աշխատինք միջազգային խմբակով:

ներէն եւ կայացած որոշումներէն ետք, Հայկը խումբին մէկ մասին հետ կրկին կը վերադառնայ Սալմաստ:

1898 թուին Հայկ Ֆէլէկեանը Գործադիրի հրահանգով կը փոխադրուի Մարաղա, ներկայացուցիչի եւ ուսուցիչի պաշտօնով, ուր ժամանակ մը եռանդուն աշխատանքներ տանելէ յետոյ՝ Թաւրիզ երթալու ճանապարհին՝ կը սպաննուի Մարաղայի մէջ ապրող, թուրքին ծախուած՝ Նազար Նազարեանի կողմէ:

Հայկին կետք՝ ներկայացուցիչի պաշտօնով Պաթումէն Սալմաստ եկաւ Համբարձումը, որ քաջ, յանդուգն բայց անզուսպ բնաւորութեան տէր մէկն էր: Ան երկար չմնաց Սալմաստ եւ շուտով վերադարձաւ Կովկաս:

Վազգէն Առաջին Ամենայն Հայոց Հայրապետ՝ 18 Օգոստոսի, 1994թ. In Memoriam

1994-ի Օգոստոսի 18-ին երկարատեւ հիւանդութիւնից յետոյ վախճանուեց Ամենայն Հայոց կաթողիկոս, Հայաստանի ազգային առաջին հերոս Վազգէն Առաջինը: Ամենայն Հայոցի աթոռը նա զբաղեցրեց զրեթէ 40 տարի՝ 1955-ից մինչեւ 1994:

Մահուանից շաբաթներ առաջ՝ Յուլիսի 29-ին, Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը «ազգային եւ հոգեւոր արժէքների պահպանութեան ու զարգացման գործում դրսեւորած անձնուրաց նուիրումի եւ մատուցած բացառիկ ծառայութիւնների համար» Ամենայն Հայոց կաթողիկոս, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգէն Առաջինին շնորհեց «Հայաստանի ազգային հերոս» ՀՀ բարձրագոյն կոչում՝ յանձնելով հայրենիքի շքանշան:

Մէկ օր անց՝ Յուլիսի 30-ին, նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը, Գերագոյն խորհրդի նախագահ Բաբգէն Արարքեցեանը, հանրապետութեան փոխնախագահ Գաբրիլ Յարութիւնեանը եւ վարչապետ Հրանտ Բաբրատեանը այցելեցին Վեհափառին՝ նրան յանձնելու «Հայաստանի ազգային հերոսի» կոչման հրամանագիրը:

Օգոստոսի 18-ին Տէր-Պետրոսեանը հրամանագիր ստորագրեց, որով Օգոստոսի 26-ից մինչեւ յուլիսի 28-ը, յայտարարուեց համազգային սուգ:

Հայաստանի նախագահի, Գերագոյն խորհրդի եւ կառավարութեան Օգոստոսի 18-ի համատեղ հաղորդագրութեան մէջ ասուած էր. «Հայ ժողովուրդը եւ Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցին կորցրին իրենց մեծ երախտաւորին, որի շուրջ քառասունամեայ իր գործունէութիւնը ամբողջովին նուիրեց ազգային միասնութեան ամրապնդման, հոգեւոր վերածնութեան եւ հայկական պետականութեան վերականգնման վեհ գործին», «Իբրեւ ժողովրդականութիւն վայելող հեղինակութիւն, համազգային զարթօնի փորձութիւններով լի տարիներին նա իմաստուն յորդորներով շրջահայեաց գործողութիւնների է կոչում իր հօտին, ամենայն կարեկցութեամբ աջակցութիւն ապահովում բազմահազար հայ փախստականներին, գօտեպնդում ԼՂ ազատամարտի գինուորներին: Նրա հայրական օրհնութեամբ կնքուեց Հայաստանի անկախութեան հանրաքուէի վաւերագիրը», «Վեհափառ Հայրապետը մեծագոյն աւանդ ունեցաւ «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի ստեղծման գործում»:

Մայր Աթոռի դիւանը տարածեց հաղորդագրութիւն. «Յունիս ամսից ի վեր Նորին Սրբութիւնը Երեւանի կաթողիկոսական առանձ-

նատանը գտնուած էր անկողնային վիճակում: Օգոստոսի 17-ի երեկոյեան Վեհափառ Հայրապետի առողջական վիճակը կտրուկ վատթարացաւ: Թէեւ զգացում էր գիտակցութեան առկայութիւն, սակայն Վեհափառ Հայրապետը աստիճանաբար կորցրեց խօսելու եւ արտայայտուելու կարողութիւնը: Երբ կացութիւնն այլեւս անյոյս էր, Վեհափառ Հայրապետը ընդունեց վերջին Հաղորդութիւնը: Ամբողջ գիշեր Մայր Աթոռի միաբան եպիսկոպոսները հսկում էին Վեհափառ Հայրապետի մահճի մօտ՝ արօթքների, սաղմոսների եւ Նարեկի ընթերցանութեամբ: Ազգայն Վեհափառ Հայրապետը Օգոստոսի 18-ին առաւօտեան ժամը 7.15-ին, 86-ամեայ հասակում ի Տէր աւանդեց իր հոգին: Թող Տէրն իր յաւիտենական օթեւանի մէջ ընդունի երջանկայիշատակ Վեհափառի հոգին»:

Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի խօսքը Վեհափառի յուղարկւելու թեան ժամանակ. «Այսօր սզացող Հայ ժողովուրդը հայրենյաց սուրբ հողին է յանձնուած եւ դէպի երկնային արքայութիւն ճանապարհում իր ամենամեծ երախտաւորներից մէկին՝ Վազգէն Ա. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին: Վեհափառ Հայրապետի շուրջ քառասունամեայ զահակալութիւնը, որ համընկաւ ստալինեան բռնապետութեան թօթափման, մտքի ազատագրման ու մարդկային արժէքների վերականգնման տառապագին տարիներին, եղաւ համակնուիրումի, եկեղեցական բարեշինութեան եւ ազգային զարթօնի լիապարփակ ժամանակաշրջան:

Եւ թէեւ այդ ժամանակաշրջանում մակընթացութիւններին յաջորդեցին նաեւ տեղատուութիւններ, ձեռնարկուեցին մտքի ու խղճի ազատութեան նորանոր սահմանափակումներ, բորբոքուեցին անհարկի ներեկեղեցական տարածայնութիւններ, բայց Վեհափառ Հայրապետը, միշտ գտնուելով Ամենայն Հայոցի բարձրութեան վրայ, իր իմաստուն եւ հաւասարակշռուած գործունէութեամբ, անվրէպ ձեռնարկներով ու ծանրակշիռ խօսքով կարողացաւ Եկեղեցին ու իր հօտը հեռու պահել աղէտալի փորձութիւններից եւ անվերականգնելի կորուստներից:

Դրա համար պահանջուած էր, իհարկէ, երկաթեայ կամք, ծով համբերութիւն, խոր իմաստութիւն ու հեռատեսութիւն՝ յատկանիշներ, որ նախախնամութիւնը, բարեբախտաբար, Վեհափառին չէր զլացել:

Հասուն կեանքի աւելի քան եօթնամասուն երկարուձիգ տարիների ընթացքում զգայասիրտ հայրապետը լիովին կիսեց իր ժողովրդին բաժին ընկած բոլոր տառա-

պանքները եւ հայրենասիրական պարտքի ու հովուապետական պատասխանատուութեան բարձր գիտակցութեամբ ջանաց ամոքել նրա ցաւերը, թեթեւացնել նրա բազմազան հոգսերը:

Վազգէն Վեհափառը, սակայն, բախտն ունեցաւ նաեւ վայելելու իր ժողովրդի տարած յաղթանակները, հրճուելու նրա յաջողութիւններով, վերապրելու զանգուածային ներգաղթի ոգեւորութիւնը, մասնակցելու ետպատերազմեան Հայաստանի շէնացմանը, ակառատեան ու նեցուկը լինելու արցախահայութեան հերոսամարտի եւ ողջունելու Հայոց պետականութեան վերականգնումը:

Երիտասարդական աւիւնով նա լծուեց նորանկախ հանրապետութեան ամրապնդման սրբազան գործին՝ այն վեր դասելով մնացեալ բոլոր ժամանակաւոր ու անցողիկ խնդիրներից, անչափ ոգեւորուեց «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամի ստեղծման գաղափարով եւ իր անձնական օրինակով ու անմիջական մասնակցութեամբ քաջալերեց նրա յաջող ընթացքը:

Չնայած երկրի ներկայ տխուր իրավիճակին, առկայ հսկայական դժուարութիւններին, սոցիալ տնտեսական ծանր խնդիրներին՝ Վեհափառ Հայրապետը, օժտուած լինելով հիմնականն ու երկրորդականը, անցողիկն ու մնացուածը գանգանելու բացառիկ շնորհով, մինչեւ վերջին շունչը մնաց լաւատես՝ հայ ժողովրդի եւ Հայաստանի Հանրապետութեան ապագայի նկատմամբ:

Հայ Առաքելական Եկեղեցու 1700 ամեայ պատմութեան մատուցած վազգէն Վեհափառը եր-

ջանութիւնն ունեցաւ դասուելու հազուագիւտ կաթողիկոսների շարքը, ովքեր իրենց ազգին ծառայեցին Հայոց անկախ պետականութեան գոյութեան պայմաններում՝ դրանով հնարաւորութիւն ձեռք բերելով բազմապատկելու հովուապետական գործունէութեան արդիւնքները: Վեհափառն այսպիսով իր անձնական օրինակով եւս մէկ անգամ հաստատեց ազգի բնականոն գոյութեան երկու անհրաժեշտ պայմանների՝ պետութեան եւ եկեղեցու ճակատագրի միասնութեան անառարկելի ճշմարտութիւնը:

Նա թողեց, սակայն, նաեւ անկատար մի երազ, որի իրականացման համար թէեւ չինայեց որեւէ ջանք, մանաւանդ գահակալութեան վերջին տարիներին: Այդ երազը Հայ Առաքելական Եկեղեցու միասնութեան եւ աւանդական նուիրապետութեան վերականգնումն էր, որը որպէս սուրբ պատգամ յանձնուեց մեր սերնդի խղճին:

Վեհափառ Հայրապետը աշխարհից հեռացաւ խլիճ դարձած մարմնով, բայց նրա փառաւորուած հոգին գնաց ճախրելու երկնային արքայութեան մէջ՝ Լուսաւորչի, Սահակի, Մեսրոպի, Ներսէս Շնորհալու, Խրիմեան Հայրիկի անմահ հոգիներին թեւանցուկ:

Վազգէն կաթողիկոսի լուսաւոր կերպարը յաւերժ կը մնայ իւրաքանչիւր հայի բաբախող սրտում՝ որպէս եկեղեցաշինութեան, անձնուիրութեան, հայրենասիրութեան եւ հաստատունութեան անանց խորհրդանիշ, իսկ նրա աղօթքները որպէս պահպան հրեշտակներ մշտապէս կը հսկեն մեր փշոտ ուղին»:

Պատրաստեց Թ.Ա.Ռ.ՈՒԼ ԵՄԿՈՒՅԵԱՆԸ

DETERMINED & COMPASSIONATE CRIMINAL DEFENSE

- JUVENILE DEFENSE • DOMESTIC VIOLENCE
- ASSAULT & BATTERY CHARGES
- DRIVING UNDER THE INFLUENCE (DUI)
- VEHICULAR OFFENSES/HIT AND RUN
- IMMIGRATION - MOTION TO VACATE A PLEA
- ROBBERY AND THEFT OFFENSES
- ASSAULT WITH A DEADLY WEAPON
- CRIMES INVOLVING POLICE OFFICERS
- CRIMINAL THREATS • WEAPON CHARGES
- DRUG OFFENSES • SEX CRIMES
- THEFT CRIMES • GANG CRIMES

ALICE TAVOUKJIAN
Attorney At Law

At the law office of ALICE TAVOUKJIAN, we provide zealous representation to achieve the best possible outcome on your behalf.

LAW OFFICES OF ALICE TAVOUKJIAN, PC

www.TAVOUKJIANLAW.com
135 E. Valley Bl, #B, Alhambra, CA 91801

CALL FOR A FREE CONSULTATION
626.386.8606

«Սիմֆոնիկ Երեւանը» Աշխարհի Տարբեր Ծայրերից Հայաստանում Է Համախմբել Մեծանուն Երաժիշտների

«Սիմֆոնիկ Երեւան» (Symphonic Yerevan) միջազգային երաժշտական փառատոնի շրջանակում Օգոստոսի 20-ին հնչել են Ղազարոս Սարեանի «Հայաստան» սիմֆոնիկ պաննոն, ինչպես նաև ժամանակակից կոմպոզիտոր Ալեքսեյ Շորի «Թաշու թակի կոնցերտն ու «Վերդիանա»-ն ֆլեյտայի եւ նուագախմբի համար: Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նուագախմբի հետ ելույթ են ունեցել թաշու թակահար Բրանտն Չոն եւ ֆլեյտահար Նոյեմի Գյորին, իսկ համերգը դեկավարել է դիրիժոր Գերգելի Մադարաչը:

Թաշու թակահար Բրանտն Չոն որպես մենակատար հանդես է գալիս աշխարհի լաւագոյն նուագախմբերի, այդ թւում՝ Հելսինկիի ֆիլհարմոնիկ, Թոքիոյի ֆիլհարմոնիկ, Պելճիբազի ազգային, Պրիւսիի ֆիլհարմոնիկ եւ բազմաթիւ այլ կոլեկտիււնների հետ՝ աշխարհահռչակ դիրիժորների ղեկավարութեամբ: Որպէս կամերային երաժշտութեան սրբահար նա ելույթ է ունեցել ալնպիսի ճանաչված երաժիշտների հետ, ինչպիսիք են Գիդոն Կրեմերը, Ջոշուա Բելլը եւ այլք: Խօսելով Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նուագախմբի հետ համագործակցութեան մասին՝ թաշու թակահարը նկատում է, որ ակներե է, որ նուագախմբի իւրաքանչիւր երաժիշտ հաճոյք է ստանում իր աշխատանքից, նրանք սիրով են գործակցում միմեանց հետ, շատ սիրում են երաժշտութիւնը:

Նոյեմի Գիորին նոյնպէս Հայաստանում առաջին անգամ է, եւ շեշտում է, որ փառատոնները հնարարութիւն են տալիս ունկնդրին ծանօթանալու նոր ստեղծագործութիւնների, նոր կատարողների ու երաժշտութեան նոր մեկնաբանութիւնների հետ:

«Սիմֆոնիկ Երեւան» փառատոնի շրջանակում հրաւիրուած մենակատարներն անցկացնում են նաեւ վարպետութեան դասեր պատանի երաժիշտների համար: Բրանտն Չոն, մասնաւորապէս, ասում է, որ տպաւորուած է մեր ուսանողների մակարդակով. «Երաժիշտները նուագում են մեծ կրքով, սիրում են իրենց գործիքը, ու նկատելի է, որ կրթութեան մեծ ծարաւ ունեն: Այնպէս որ՝ ես կարծում եմ, որ Հայաստանում դասական երաժշտութեան ապագան լաւ ձեռքերում է»:

Նշում է, որ դիրիժոր Գերգելի Մադարաչը 2019 թվականից լիեժի թագաւորական ֆիլհարմոնիկ նուագախմբի գեղարուեստական ղեկավարն է: Նա պարբերաբար որպէս հրաւիրեալ դիրիժոր

հանդէս է գալիս մեծ ճանաչում ունեցող նուագախմբերի՝ BBC սիմֆոնիկ, Բիրմինգհեմի սիմֆոնիկ, Ֆրանսայի ռատիոյի ֆիլհարմոնիկ, Լա Սկալայի ֆիլհարմոնիկ, Կոպենհագենի ֆիլհարմոնիկ, Մելբուռնի, Հիւսթոնի սիմֆոնիկ եւ այլ նուագախմբերի հետ:

Մասնաւոր Մադարաչն ընդգծում է, որ ունի բազմաթիւ հայրենիներ, ճանաչում է հայ երաժիշտները եւ ուրախ է, որ հնարարութիւն է ստացել այցելելու մեր երկիր ու աւելի մօտիկից շփուելու հայկական մշակոյթի հետ: Բազմաթիւ նուագախմբեր ղեկավարած մասերուն ընդգծում է, որ Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նուագախմբը լի է էներգիայով. «Շատ գնահատելի է այն, ինչ Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նուագախմբում անում է այս օրերին: Գրեթէ ամէն օր ունեն համերգներ՝ տարբեր երգացանկերով: Նուագախմբի երաժիշտներն արձագանքում են շատ արագ: Մենք փորձերի համար շատ ժամանակ չունենք, սակայն ես զգում եմ, որ նրանք ամբողջովին հասկանում են ինձ, ճկուն են եւ արագ կարողանում են հարմարուել իմ բնաւորութեանը, իմ տեմպին: Նրանք շատ տաղանդաւոր են եւ ինձ հաճելի է տեսնել այսպիսի երիտասարդ ու փորձառու երաժիշտների»: Դիրիժորը, խօսելով Ղազարոս Սարեանի «Հայաստան» սիմֆոնիկ պաննոյի մասին, նշում է, որ այն իր չորս մասերով պատկերում ու ունկնդրին է փոխանցում Հայաստանի ազգային ասանդոյթները, մշակոյթն ու գոյները:

Այս օրերին մայրաքաղաքում անցկացւում է Symphonic Yerevan միջազգային երաժշտական փառատոնը, որը Հայաստան է հրաւիրել բազմաթիւ մեծանուն երաժիշտների, որոնք երեւանցիներին ու զբօսաշրջիկներին պարզեւում են դասական երաժշտութեան երեկոներ: Փառատոնը կազմակերպել են Մշակոյթի աջակցման եւրոպական հիմնադրամը (EUFSC, նախագահ՝ Կոնստանտին Իշխանով) եւ Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նվագախումբը: Փառատոնի անցկացմանն աջակցում է Երեւանի քաղաքապետարանը:

Օգոստոսի 21-ի երեկոյան «Անո Բաբաջանեան» համերգատանում հանդէս կը գան Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նուագախմբի լարային կազմը եւ ջութակահար Մարկ Բուշովը: Դիրիժոր՝ Դանիէլ Ռայկին: Կը ներկայացուեն Ալեքսեյ Շորի, Ալեքսանդր Հարութիւնեանի, Էդուարդ Հայրապետեանի ստեղծագործութիւնները:

Քանոնահար Մարիաննա Գեորգեանը Միանգամից Երկու Յաղթական Դափնի Է Բերել Հայաստանին

Քանոնահարուհի Մարիաննա Գեորգեանը Ֆրանսիայում եւ Գերմանիայում կայացած ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի եւրոպական ասոցիացիայի կողմից կազմակերպուած միջազգային մրցոյթ-փառատոնին կրկնակի յաղթանակ է տարել՝ զբաղեցնելով առաջին հորիզոնականները՝ գործիքային կատարողական արուեստ անուանակարգերում: «Արմենպրես»-ի փոխանցմամբ՝ Մարիաննա Գեորգեանը միանգամից երկու յաղթական դափնի է բերել Հայաստանին:

Քանոնահարուհի, միջազգային բազմաթիւ մրցոյթների դափնեկիր Մարիաննա Գեորգեանը վերջերս դարձել էր Global Cultural Initiative World Folk Vision համաշխարհային մրցոյթ-փառատո-

նի գլխաւոր մրցանակակիր՝ «Աշխարհի ժողովուրդների երաժշտութիւն» անուանակարգում, որտեղ ներկայացրել է ազգային նուագարան քանոնը: Տաղանդաւոր հայուհին 115 երկրի 3950 մասնակիցների մէջ արժանացել է գլխաւոր «Գրան-պրի» մրցանակին: Բացի այդ, մրցանակներ է արժանացել Հնդկաստանում կազմակերպուած միջազգային մրցոյթում՝ ճանաչուելով 1-ին կարգի դափնեկիր ու ստանալով «Բեմական հմայք» եւ «Երաժշտութեան դեսպան» յատուկ մրցանակներ: Բազմաթիւ այլ միջազգային մրցոյթների դափնեկիր է: Հնագոյն երաժշտութեան «Տաղարան» համոյթի քանոնահարն է:

«Ճանապարհ» Եռեակը Իտալիոյ Մէջ Տուած Է Հայոց Ցեղասպանութեան Զոհերուն Եւ Նուիրուած 4 Համերգ

Իտալիոյ մէջ ՀՀ դեսպանութեան հետ համագործակցութեամբ, Օգոստոսի սկիզբը «Ճանապարհ» յիշատակի ուղի» ծրագրի շրջանակին մէջ «Ճանապարհ» եռեակը Իտալիոյ շարք մը քաղաքներու մէջ տուած է Հայոց ցեղասպանութեան զոհերուն նուիրուած շարք մը համերգներ (Վենետիկ, Միլան՝ 2 համերգ, Հռոմ): Այս մասին Ֆէյսպուքի իր էջով տեղեկացուցած է Իտալիոյ մէջ Հայաստանի դեսպանութիւնը:

Մրազրին նպատակն է Մարտէ-յէն քայլել մինչեւ Երեւան՝ 2500 քմ ոտքով կտրել-անցնելով Ֆրանսան, Իտալիան, Յունաստանն ու Հայաստանը: Քայլարշաւը, ինչպէս նաեւ այս ճանապարհին տրուող բոլոր համերգները նուիրուած են Հայոց ցեղասպանութեան նահատակներու յիշատակին», ըսուած է հաղորդագրութեան մէջ:

Կը նշուի, որ «Ճանապարհ» յիշատակի ուղի» ծրագրի շրջանակին մէջ եռեակին կողմէ շարք մը համերգներ կը նախատեսուին նաեւ Յունաստանի եւ Հայաստանի մէջ:

ՅԱԻԱԿՑԱԿԱՆ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՂՈՄՈՆԵԱՆԻ մահուան առթիւ Տէր եւ Տիկ. Յակոբ եւ Անահիտ Խոյիւսեաններ, իրենց խորազգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ընտանեկան պարագաներուն, յատկապէս այրիին՝ Տիկ. Մայրանուշ Սողոմոնեանին:
Առ այդ \$100 կը նուիրեն «Մասիս»ին:

Յարութիւն Մերտինեանը՝ Եւրոպայի Ախոյեան, Արթուր Դաւթեանը Փոխախոյեան

38-ամեայ Յարութիւն Մերտինեանը երկրորդ անգամ նուաճեց Եւրոպայի ախոյեանի տիտղոսը:

Միւնխենում ընթացող սպորտային մարմնամարզութեան Եւրոպայի առաջնութեան ընթացքին Հայաստանի հաւաքականի աւագ Յարութիւն Մերտինեանը նժոյգ թափեր վարժութեան մէջ նուաճեց ոսկէ մետալ:

Մերտինեանը եզրափակիչին վաստակեցաւ 14.733 կէտ: Արծաթէ մետալակիր դարձաւ հոլանտացի Լորան Մունքը (14.700), պրոնզէ մետալակիր գերմանացի Նիլս Դանկել (14.633):

Յարութիւն Մերտինեանն առաջին անգամ Եւրոպայի ախոյեան դարձած էր 2016 թուականին:

Մարմնամարզութեան Եւրոպայի առաջնութեան ընթացքին Հայաստանի հաւաքականի առաջատարներից Արթուր Դաւթեանը նուաճեց փոխախոյեանի կոչումը յենացատկի մէջ:

Ողիմպիական պրոնզէ մետալակիրը եզրափակիչին վաստակեցաւ 14.983 կէտ: Նոյն քան կէտ վաստակեցաւ նաեւ ախոյեանի տիտղոսը նուաճած բրիտանացի Ջեյք Ջարմանը (14.983): Ան Արթուր Դաւթեանի նկատմամբ առաւելութիւն ունեցաւ երկրորդ ցատկի բարդութեամբ: Այս վարժութեան պրոնզէ մետալակիր դարձաւ Ուքրանիոյ ներկայացուցիչ Իգոր Ռադիվիլովը (14.899):

Յակոբ Սերոբեանի գլխավորած հաւաքականը Եւրոպայի առաջնութեան պայքարն կ'աւարտէ մէկ ոսկի, մէկ արծաթէ մետալով:

Եւրոպայի երիտասարդական առաջնութեան ընթացքին Հայաստանի խումբը նուաճեց մէկ ոսկի, երկու արծաթէ մետալներ: Եւրոպայի ախոյեան դարձաւ էրիկ Բաղդասարեանը (զուգափայտ), արծաթէ մետալակիր՝ Համլետ Մանուկեան (նժոյգ թափեր, օղակներ):

«Պարսելոնայի» Յաղթանակը, Լեւանտովսկիի Տուպլը

Սպանիոյի առաջնութեան երկրորդ հանգրուանին փոխախոյեան «Պարսելոնան» հիւրընկալեց «Ռեալ Մոսիեստատին»: Սպանացի Չաւիի գլխավորած խումբը յաղթեց 4:1 արդիւնքով:

«Պարսելոնայի» կոլեքէն երկուքը նշանակեց լեհ յարձակող Ռոբերտ Լեւանտովսկին, որ այս եղանակին միացաւ գաթալոնական խումբին:

«Պարսելոնան» 4 կէտով 5-րդն է, «Ռեալ Մոսիեստատը» 10-րդ է՝ կէտ:

«Ռեալը» Խնդիրներ Զուցեցաւ՝ 4-1

Սպանիոյ առաջնութեան երկրորդ հանգրուանին ախոյեան «Ռեալը» վիլոյի մէջ հիւրընկալուեցաւ «Սելտայէն»: Խտալացի Քառլօ Անչելոտիի գլխավորած խումբը խնդիրներ չունեցաւ՝ առաւելութեան հասնելով 4:1 արդիւնքով:

Արքայական ակումբի խաղողներէն աչքի ինկան ֆրանսացի յարձակող Քարիմ Բենզեման եւ խորուսթ կիսապաշտպան Լուկա Մոսրիչը:

«Ռեալը» 6 կէտով առաջին տեղը կը գրաւէ: 6-ական միւսը ունին նաեւ «Պետիսն» ու «Օսասունան»:

Մբապեի Յեթ-Թրիքը Ու Նեյմարի Տուպլը Նպաստեցին ՊՍԺ-ի Յաղթանակին՝ 7:1

Ֆրանսայի առաջնութեան երրորդ հանգրուանին ախոյեան ՊՍԺ-ն հիւրընկալեց «Լիլլին»: Ֆրանսացի Քրիստոֆ Գալտիէի գլխավորած խումբը առաւելութեան հասաւ 7:1 արդիւնքով:

Հեթ-Թրիքի (երեք կողի) հեղինակ դարձաւ ֆրանսացի յարձակող Կիլիան Մփապէն: Երկու կող նշանակեց պրագիլացի յարձակող Նեյմարը:

ՊՍԺ-ն 9 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 2-ական կէտ առաջ է «Մարսելէն» ու «Լանսէն»: «Լիլլը» 10-րդն է՝ 4 կէտ:

«Քիոլնը» Խուսափեց Պարտութենէն, Ադամեանը Սեկնարկային Կազմին Սեջ Էր

Գերմանիոյ առաջնութեան երրորդ հանգրուանին «Քիոլնը» հիւրընկալեց Ֆրանքֆուրտի «Այնթրախտին»: Արձանագրուեցաւ հաւասար արդիւնք՝ 1:1:

Հայաստանի հաւաքականի յարձակող Սարգիս Ադամեանը «Քիոլնի» հիմնական կազմին մէջ էր եւ փոխարինուեցաւ 56-րդ վայրկեանին:

«Մանչեսթըր Սիթին» Զյաղթեց «Նիւքասլին»

Անգլիոյի առաջնութեան երրորդ հանգրուանին ախոյեան «Մանչեսթըր Սիթին» մրցակիցի խաղադաշտին վրայ հանդիպեցաւ «Նիւքասլ Եունայթեդ» հետ եւ բաւարարուեցաւ ոչ ոքի արդիւնքով՝ 3:3:

«Մանչեսթըր Սիթին» պարտութենէն փրկեցին նորվեկացի յարձակող էրլինգ Հոլանդի եւ փորթուկալացի կիսապաշտպան Պերնարդու Սիլվայի կոլերը:

«Մանչեսթըր Սիթին» 7 կէտով երկրորդն է եւ 2 կէտով ետ է առաջատար «Արսենալէն», հիւրընկալուեցաւ «Տորնոուտէն»: Սպանացի Միկել Արդետայի գլխավորած խումբը առաւելութեան հասաւ 3:0 արդիւնքով:

«Արսենալը» 9 կէտով կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը:

«Ինթերի» Վստահ Յաղթանակը

Իտալիոյ առաջնութեան երկրորդ հանգրուանին փոխախոյեան «Ինթերը» սեփական դաշտին վրայ մրցեցաւ «Սպեցիալի» հետ վստահ յաղթանակ արձանագրեց՝ 3:0 արդիւնքով:

Միլանեան խումբէն աչքի ինկան արժենթինացի յարձակող Լաուտարօ Մարտինեար, թուրք կիսապաշտպան Հական Չալհանօղլուն եւ արժենթինացի կիսապաշտպան Խոակիմ Կոուեան:

Հայաստանի հաւաքականի նախկին խաղացող, «Ինթերի» կիսապաշտպան Հենրիխ Միխիթարեանը վնասուածքի պատճառով չաչտաւորուած չէր այս խաղին:

«Ինթերը» երկու յաղթանակէն յետոյ կը գլխավորէ մրցաշարային աղիւսակը:

Հարի Քեյնը Գերազանցեց Սերխիօ Ագուերոյի Մրցանիշը

Անգլիոյի առաջնութեան երրորդ հանգրուանի խաղին «Ուլվերհեմփթընի» դէմ նշանակած կոլի շնորհիւ Լոնտոնի «Թոթենհեմի» անգլիացի յարձակող Հարի Քեյնը գերազանցեց «Մանչեսթըր Սիթիի» նախկին յարձակող, հանհատեան անցած արժենթինացի Սերխիօ Ագուերոյի մրցանիշը մէկ խումբի կազմին մէջ Փրեմեր Լիգայի հանդիպումներուն նշանակած կոլերու քանակով: Քեյնը 185-րդ կոլը նշանակեց Անգլիական Լիգային մէջ:

«Թոթենհեմը» Լոնտոնի մէջ «Ուլվերհեմփթընին» յաղթեց 1:0 արդիւնքով Քեյնի կոլին շնորհիւ:

Սիիրան Յարութիւնեանի Հերթական Յաղթանակը Խառն Մենամարտերուն Սեջ

Լոս Անճելոսի մէջ տեղի ունեցած Up Next Fighting ընկերութեան երեկոյի ընթացքին ողիմպիական փոխախոյեան՝ Միհրան Յարութիւնեան մրցած է ԱՄՆ ներկայացնող «Տարզան» մականունով 40-ամեայ Տաւիտ Տակլըսի հետ եւ յաղթանակի հասած է ժամանակէն շուտ առաջին ռաունտին:

Տաւիտ Տակլըս խառն մենամարտերու մէջ ունեցած է 20 մենամարտ, արձանագրելով 10 յաղթանակ եւ 10 պարտութիւն:

Միհրան Յարութիւնեանը MMA-ի մէջ ունեցած է 7 մենամարտ, արձանագրելով 6 յաղթանակ եւ կրած է մէկ պարտութիւն:

Այս գարնան Միհրան Յարութիւնեանը պայմանագիր կնքած էր ամերիկեան Up Next Fighting ընկերութեան հետ եւ արդէն երկրորդ մենամարտն կը կատարէ ԱՄՆ-ի մէջ: Նախորդ մենամարտը տեղի ունեցած էր Մայիսի 21-ին, որտեղ ողիմպիական փոխախոյեանը երրորդ ռաունտին յաղթած էր ամերիկացի Արթուրօ Էրնանճեսին:

ՀՄՄ-ի Ֆութպոլի Խումբերը Կը Վերադառնան Խաղադաշտ

Համաճարակի պատճառաւ երկու տարուայ դադարէ ետք, Լոս Անճելոսի ՀՄՄ-ի ֆութպոլի խումբերը վերադարձած են խաղադաշտ: ՀՄՄ-ի առաջին՝ «Սահարա» խումբը հանդէս կու գայ Լոս Անճելոս Լիգային ներս: Իր առաջին երեք մրցումները յաղթանակով աւարտելէ ետք ՀՄՄ կը գրաւէ դասաւորման աղիւսակի առաջին դիրքը: ՀՄՄ-ի երկրորդ խումբը հանդէս պիտի գայ Փասատինայի Լիգին ներս:

ARMENIAN INDEPENDENCE DAY Festival

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՕՐՈՒԸՆ

ՓԱՌԱՏՕՆ

SUNDAY, SEPTEMBER 18, 2022

STARTING AT 11:00AM

VERDUGO PARK / GLENDALE

1621 CANADA BLVD, GLENDALE, CA 91208

ORGANIZED BY

NOR SEROUNT CULTURAL ASSOCIATION

EVENT HOST
LILIT SARGSYAN

ARMENIAN
FOOD

KIDS
GAMES

LIVE
MUSIC

FREE
ADMISSION

ART
EXHIBITION

ՄՈՒՏՔԸ
ԱԶԱՏ

To reserve your vendor booth, please call Nor Serount Cultural Association
Ձեր կրպակները ապահովելու համար, հեռաձայնեցե՛ք՝ Նոր Սերունդ Միություն

(818) 391-7938